

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Bakalářská práce

**Náboženství v moderní společnosti -
Evangelická církev metodistická**

Ivana Pánková

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra filozofie

Studijní program Humanitní studia

Studijní obor Humanistika

Bakalářská práce

**Náboženství v moderní společnosti -
Evangelická církev metodistická**

Ivana Pánková

Vedoucí práce:

Mgr. et Bc. Dagmar Demjančuková, CSc.

Katedra filozofie

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Konzultant:

Ing. Zdeněk Eberle, současný farář ECM v Plzni - Bolevci

Plzeň 2014

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval(a) samostatně a použil(a) jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2014

.....

Poděkování:

Ráda bych na tomto místě poděkovala vedoucí práce Mgr. Et Bc. Dagmar Demjančukové, CSc za její podnětné rady, připomínky, ochotu a čas.

Rovněž mi byl velkým poradcem pan Ing. Zdeněk Eberle, současný farář ECM v Plzni – Bolevci, který mi ukázal, že je člověkem na správném místě, a že mezi námi skutečně existují lidé, kteří jednají podle toho, jak káží.

OBSAH

1	ÚVOD	1
2	HISTORIE METHODISMU	3
2.1	ZAŘAZENÍ METHODISMU	3
2.1.1	Protestantismus	3
2.2	PŘÍPRAVA METHODISMU	5
2.2.1	Průmyslová revoluce	6
2.2.2	Kolébka metodismu	7
2.3	VZNIK METHODISMU	10
2.3.1	Počátky probuzení	10
2.3.2	Vznik organizace	11
2.3.3	Šíření metodismu	12
3	METHODISTICKÁ VĚROUKA	14
3.1	VĚROUČNÉ ZDROJE	16
4	SOCIÁLNÍ ČINNOST	18
4.1	STATISTIKA METHODISTICKÝCH CÍRKVÍ SVĚTA K ROKU 1984	20
5	METHODISMUS V ČESKOSLOVENSKU	21
5.1	SOCIÁLNÍ ČINNOST V ČESKOSLOVENSKU	23
5.2	SBORY A CÍRKEVNÍ ZAŘÍZENÍ ECM V ROCE 2000 V ČESKÉ A SLOVENSKÉ REPUBLICE	25
5.3	VÝVOJ ČLENSTVÍ V ECM V ČESKÉ REPUBLICE V LETECH 2007 – 2012	33
5.4	VÝVOJ V PLZEŇSKÉ ECM, POPIS SITUACE PŘED ROKEM 1989 A PO ROCE 1989	33
6	ZÁVĚR	40
7	SEZNAM PŘÍLOH	42
8	PŘÍLOHY	43
9	SEZNAM LITERATURY	54
10	SUMMARY	56

1 ÚVOD

Záměrem bakalářské práce je stručné nahlédnutí do jednoho z mnoha náboženství v naší moderní společnosti – Evangelické církve metodistické. Budu používat metody kompilace a deskripce při práci s literaturou. V rámci popisu změn, které v ECM nastaly v jednotlivých důležitých obdobích, použiji i metody komparace. Zachycení změn po „sametové revoluci“ v roce 1989 bude cílem, ke kterému bakalářská práce dospěje.

V první části (2. kapitola) se budu zabývat převážně historií metodismu, kdy jej nejprve zařadím do jedné z nejširších náboženských větví – křesťanství a pod jeho odnož, kterou je protestantismus.¹ Rovněž nastíním za jakých podmínek a v jakém období metodistická víra vznikla. Při použití metody deskripce přistoupím k jádru metodismu, kterým je jeho zakladatel John Wesley.² Po části věnované hlavní postavě metodismu popíši velké probuzení způsobené Bohem, které se rozvinulo téměř v celé Británii a v Americe. Jeho součástí byl i vznik metodismu v roce 1739.³ Následně se budu věnovat vzniku organizace. V tomto období John Wesley a jeho bratr Charles sepsali tzv. Všeobecná pravidla, která se dodnes předkládají nově přichozím do sboru.⁴ Koncem této části, jež se zabývá historií metodismu, shrnu, jak se metodismus šířil po světě.

Následně provedu pouze nástin do metodistické věrouky (3. kapitola) a posunu se k významné části práce, kterou je sociální činnost (4. kapitola). Ta je od samého počátku jednou z nejdůležitějších součástí metodismu. Pro ukázkou uvedu statistiku metodistických církví světa k roku 1984. Pátou kapitolou se přesunu do Československa. Sociální činnost zde probíhala od začátku metodismu u nás, poté byla v několika obdobích silně zatlačena do pozadí a po pádu komunismu mohla opět plnit svoji funkci.⁵ Během popisu sborů u nás, vývoje členství a vývoje v plzeňské ECM bude možné nejlépe dojít k cíli práce, kterým je zachycení změn, jež v ECM

¹ SEKOT, Aleš. *Evangelická církev metodistická*. Praha: Horizont, nakladatelství Socialistické akademie ČSSR, 1981. 1. vydání, 93 s. ISBN nevedeno, s. 57.

² SCHNEEBERGER, V. D. *Deník Johna Wesleye*. Praha: Ústřední církevní nakladatelství, 1971. 1. vydání, 171 s. ISBN nevedeno, s. 8.

³ SCHNEEBERGER, V. D. *Přehledné dějiny metodismu*. Praha: Kalich-Ústřední církevní nakladatelství, 1983. 246 s. ISBN nevedeno, s. 21.

⁴ Tamtéž, s. 26.

⁵ EBERLE, Zdeněk. Z osobních rozhovorů.

nastaly po roce 1989. V těchto podkapitolách rovněž provedu komparaci při popisu situace před rokem 1989 a po něm. Část věnovaná plzeňským sborům ECM nejlépe ukáže metodisty v „pravém světle“, jelikož vznikla převážně díky vyprávění od fundované osoby, kterou byl pan Ing. Zdeněk Eberle, současný farář ECM v Plzni – Bolevci.

V šesté kapitole provedu souhrn práce a pokusím se z ní vyvodit závěr. Součástí bakalářské práce bude seznam příloh, přílohy a seznam literatury. Bakalářská práce bude zakončena kapitolou Summary.

2 HISTORIE METHODISMU

Tato kapitola se zabývá historií metodismu, do níž patří zařazení, příprava a vznik metodismu.

2.1 ZAŘAZENÍ METHODISMU

Podkapitola se věnuje zařazení metodismu pod protestantskou větev a stručnému objasnění podmínek vzniku protestantismu.

2.1.1 Protestantismus

„Metodismus je možné považovat za reprezentanta probuzeneckého hnutí, jedné z nejkošatějších protestantských větví.“⁶ Z pohledu věrouky patří metodismus pod protestantismus, tudíž i pod jedno z nejvýznamnějších světových náboženství, kterým je křesťanství.⁷

„Slovem protestantismus označujeme způsob vyznání a prožívání křesťanského náboženského života, který krystalizoval během období reformace západní římskokatolické církve v 16. století a který se prosadil v desítkách protestantských církví s reformačními kořeny.[...] Charakteristické je pro ně uznávání autority Písma (křesťanské Bible), která převyšuje autoritu církevní tradice, důraz na spásu prostřednictvím pouhé Boží milosti, důraz na osobní víru spíše než příslušnost k církvi, zjednodušení liturgie oproti praxi předreformační církve, svátost přijímání Ježíšova těla a krve, vysluhovaná i laikům (pod obojí), odmítnutí mnišství, papežství a zvláštního postavení kněží i jejich celibátu.“⁸

Koncem středověku se západní církev ocitla v krizi, z níž vyvstaly mnohé znaky protestantismu. Ty jsou dále vidět od 14. století v návratu k tradicím antiky, což se projevilo zvýšeným kritickým zájmem o prameny křesťanského náboženství. Scholastický model života nejen církve, ale i celé společnosti přestal vyhovovat a

⁶ VOJTÍŠEK, Zdeněk. *Encyklopedie náboženských směrů v České republice: Náboženství, církve, sekty, duchovní společenství*. Praha: Nakladatelství Portál, 2004. 1. vydání, 462 s. ISBN 80-7178-798-1, s. 60.

⁷ SEKOT, Aleš. *Evangelická církev metodistická*, s. 57.

⁸ VOJTÍŠEK, Zdeněk. *Encyklopedie náboženských směrů v České republice: Náboženství, církve, sekty, duchovní společenství*, s. 55-56.

objevila se úcta k lidské individualitě, touha po jejím vzdělání a svobodném projevu.⁹

První reformace předcházela samotné reformaci křesťanstva v 16. století. Patřil k ní obchodník z Lyonu Petr Valdes († mezi lety 1205-1218), anglický vzdělanec John Wycliff († 1384), čeští kazatelé Jan Milíč z Kroměříže (1320-1374) i Jan Hus (1371-1415). Velkým přínosem bylo založení Jednoty bratrské roku 1457. První reformace ovšem skončila neúspěšně.¹⁰

Protestantismus vzniká až jako následek druhé reformní vlny, tzv. světové reformace.¹¹ Tvoří jej pět hlavních proudů, které vznikly během reformace: luterství, kalvínství, anglikánství, mennonismus a unitářství.¹²

Její hlavní postavou byl augustiniánský mnich a univerzitní učitel Martin Luther (1483-1546), který v roce 1517 zveřejnil v 95 tezích výsledky teologického bádání. Bylo zde znát jeho zaujetí otázkou spásy.¹³ „*Tyto teze přesouvaly důraz křesťanského života od osobních zásluh i zásluh církve, jež je možno získat v odpustcích, k Boží milosti darované bez ohledu na tyto zásluhy.*“¹⁴ Po zveřejnění Lutherových tezí došlo k roztržce s církví, která vedla ke vzniku luterských církví. Ty se rozšířily hlavně v Německu a ve Skandinávii, odkud pak pronikly do dalších zemí.¹⁵

Reformace nebyla jednotným hnutím, což z jedné strany vedlo ke vzniku dalších reformačních směrů, ale z další strany se stala i příčinou mocenských bojů, jež vyvrcholily třicetiletou válkou v letech 1618-1648.¹⁶

Ulrich Zwingli (1484-1531) z Curychu a Jean Calvin (1509-1564) z Ženevy stáli za rozšířením reformačního hnutí ve Švýcarsku, které se zabývá hledáním

⁹ VOJTÍŠEK, Zdeněk. *Encyklopedie náboženských směrů v České republice: Náboženství, církve, sekty, duchovní společenství*, s. 56.

¹⁰ Tamtéž, s. 56.

¹¹ Tamtéž, s. 56.

¹² SEKOT, Aleš. *Evangelická církev metodistická*, s. 59.

¹³ VOJTÍŠEK, Zdeněk. *Encyklopedie náboženských směrů v České republice: Náboženství, církve, sekty, duchovní společenství*, s. 56.

¹⁴ Tamtéž, s. 56.

¹⁵ Tamtéž, s. 56.

¹⁶ Tamtéž, s. 57.

odpovědi na spásu z milosti a důrazem na Boží prozřetelnost. Ta se projevuje v Boží svrchovanosti, tudíž v tom, že je člověk předurčen Bohem buď ke spásu, nebo k zatracení. Kalvínské reformační hnutí nesouhlasí s nadřazeností státu nad církví.¹⁷

Třetí reformační hnutí (vedle luterského a kalvínského) vzniklo v roce 1534, kdy se Jindřich VIII. rozešel s římskokatolickou církví a vyhlásil svrchovanost nad anglickou církví. Anglikánská církev je řada samostatných církví, které se vytvořily misijním působením anglické církve v koloniích a vystěhovalectvím do Spojených států.¹⁸

Mennonité mají svůj název podle svého zakladatele Menna Simonse (1496-1561) a jsou rozhodně méně rozšířenou větví než předchozí tři. Jsou složeni z anabaptistů, kteří za největší hřích považují veškeré násilí, křest pro ně znamená pouze symbol víry dospělého člověka, ovšem nepovažují jej za svátost.¹⁹ Dodnes existují v Německu, Nizozemí, Rusku, USA a v Kanadě.²⁰

Unitářství vzniklo v 16. století stejně jako ostatní protestantské proudy. Od většiny směrů křesťanství se odlišuje zásadní věcí, neuznává učení „o svaté trojici“, Bůh je podle nich univerzální rozum, nezabývají se otázkou spásy, odmítají biblický výklad světa.²¹ Ostatními křesťany nebývají považováni za pravověrné kvůli odmítání učení „o svaté trojici“.²²

2.2 PŘÍPRAVA METODISMU

V této části práci nastíním podmínky a okolnosti vzniku metodismu v dobách průmyslové revoluce a přiblížím osobu zakladatele metodistické víry Johna Wesleyho.

¹⁷ VOJTÍŠEK, Zdeněk. *Encyklopedie náboženských směrů v České republice: Náboženství, církve, sekty, duchovní společenství*, s. 57.

¹⁸ Tamtéž, s. 57.

¹⁹ SEKOT, Aleš. *Evangelická církev metodistická*, s. 60.

²⁰ VOJTÍŠEK, Zdeněk. *Encyklopedie náboženských směrů v České republice: Náboženství, církve, sekty, duchovní společenství*, s. 58.

²¹ SEKOT, Aleš. *Evangelická církev metodistická*, s. 60.

²² VOJTÍŠEK, Zdeněk. *Encyklopedie náboženských směrů v České republice: Náboženství, církve, sekty, duchovní společenství*, s. 59.

2.2.1 Průmyslová revoluce

Methodismus vznikl v 18. století v Anglii v dobách průmyslové revoluce,²³ která na kontinentě vedla až k Velké francouzské revoluci.²⁴ Průmyslová revoluce byla i revolucí zemědělskou, dotkla se tedy i venkova. To se projevilo v myšlení, kdy si lidé uvědomili existenci dvou světů, starého a nového, kdy nový byl výsledkem technických vynálezů. Ty byly příčinou vzniku anglického textilního průmyslu. Roku 1769 vynalezl James Watt parní stroj a věk se změnil z rukodělného na strojový. V Anglii se začala zpracovávat železná ruda díky využití uhlí, čímž se Anglie dostala do čela producentů železa v Evropě.²⁵

V souvislosti se zemědělskou revolucí se v Anglii začaly používat vědecké polnohospodářské metody, které vedly k vyšším výnosům a země se stala jednou ze sýpek Evropy. Pro drobné zemědělce měla situace neblahý dopad, ztratili lesy, pastviny a mnohdy i svá hospodářství. Museli jít pracovat do měst jako levné pracovní síly v továrnách.²⁶

Dopad těchto obou revolucí měl za následek sociální přestavbu společnosti a přechod k novému způsobu myšlení. Sociální přestavba vedla od feudalismu ke kapitalismu a produktem průmyslové revoluce byl proletariát, který byl sice svobodný, ovšem ekonomicky zcela závislý.²⁷

Druhým důsledkem revoluce bylo rychlé rozšíření nového způsobu myšlení. Kdosi prohlásil, že bída začíná u anglického osvícenství, jehož otcem je John Locke. Jeho slova měla na vývoj nového myšlení obrovský vliv.²⁸ „*Nihil est in intellectu, quod non fuerit in sensu*“ – *nic není v intelektu, co předtím nebylo ve smyslech, tedy co smysly předtím nepoznaly. Tato na první pohled bezvýznamná věta naznačuje velký obrat ve způsobu myšlení.*²⁹ Empirismus ukázal, kam se bude nový věk

²³ SCHNEEBERGER, V. D. *Přehledné dějiny methodismu*, s. 7.

²⁴ SCHNEEBERGER, V. D. *Deník Johna Wesleye*, s. 7.

²⁵ SCHNEEBERGER, V. D. *Přehledné dějiny methodismu*, s. 7.

²⁶ Tamtéž, s. 7-8.

²⁷ Tamtéž, s. 8.

²⁸ Tamtéž, s. 8.

²⁹ Tamtéž, s. 8.

posouvat. V oblasti náboženské je prvním plodem deismus a člověk nastupuje na Boží místo.³⁰

Anglikánská církev nebyla v tomto století průmyslové revoluce připravena na žádné změny v tomto ohledu. Faráři byli většinou lidé bez teologického vzdělání, stačilo jim pouze klasické. Hlavně na venkově byli chudí a často měli i dluhy. Taková církev nemohla být dostatečnou oporou pro bídu zničené dělníky a rolníky, do jejichž duší zasévala revoluce pocit nespravedlnosti. Výsledkem všeho byl velký úpadek mravů.³¹ Na nastalou situaci tehdy zareagoval nově vznikající metodismus lépe než anglikánská církev, na jejíž půdě vznikl a působil až téměř do konce 18. století. Metodismus se dokázal rychle prosadit i bez anglikánské církve v Severní Americe, díky mnoha metodistickým emigrantům z Anglie. Navázal na tzv. velké probuzení, které proběhlo pod vedením kazatele Jonathana Edwardse (1703-1758). Pro americký metodismus se stalo typické setkávání v malých společenstvích pod vedením vlastním laickým, kde působili cestující metodističtí kazatelé. Metodismus se stal proslulý svými táborovými shromážděními, kdy se většinou metodisté po několik dnů setkávali ve velkých stanech a šířili výklad evangelií. Po několik následujících staletí se tato emotivní kázání, v nichž byl hojně obsažen i zpěv, důraz na pokání a odvrácení od hříchu, staly typickým znakem tohoto probuzeneckého hnutí.³²

Uprostřed anglikánské církve vznikaly další náboženské společnosti, které se snažily o obrodu. Byly to např.: Společnost pro nápravu mravů, Společnost pro šíření křesťanských znalostí, Společnost pro šíření evangelia v cizích krajích.³³

2.2.2 Kolébka metodismu

V předchozí části podkapitoly jsem se věnovala podmínkám vzniku metodismu v období průmyslové revoluce, nyní budu pokračovat postavou, která za vším stojí. Metodismus vznikl jako součást nového duchovního probuzení v dobách Johna Locka, Isaaca Newtona a Johna Moltony.³⁴ Svůj název dostal v době, kdy se

³⁰ SCHNEEBERGER, V. D. *Přehledné dějiny metodismu*, s. 8-9.

³¹ Tamtéž, s. 9.

³² VOJTÍŠEK, Zdeněk. *Encyklopedie náboženských směrů v České republice: Náboženství, církve, sekty, duchovní společenství*, s. 61.

³³ SCHNEEBERGER, V. D. *Přehledné dějiny metodismu*, s. 9.

³⁴ Tamtéž, s. 10.

jeho zakladatel John Wesley vrátil do Oxfordu. Zde našel skupinku tří studentů, kteří se pravidelně scházeli a předčítali si řecký Nový zákon a ostatní vzdělávací knihy. Brzy se stal jejich vůdcem, pod jehož vedením si systematicky rozdělili úkoly do každého dne a věnovali se tak křesťanským povinnostem. Začali navštěvovat vězně a chudé, finančně pomáhali nemajetným rodinám a dokonce zaměstnávali učitelku pro chudé dívky. Ostatní studenti si brzy povšimli jejich horlivosti, začali se jim posmívat a vymýšlet různé nadávky. Jednou z nich byl i pozdější název hnutí - metodisté, pro jejich metodisticky uspořádaný život.³⁵

John Wesley se narodil dne 17.června 1703 matce Susann Wesleyové a otci Samuelu Wesleymu (viz příloha č. 4). Bydleli v malém městečku Epworthu v jižní Anglii.³⁶ Otec zde byl farářem. Když bylo Johnovi pět let, fara přes noc vyhořela do základů a malého Johna na poslední chvíli zachránili horním oknem. Jeho zbožná matka si pak myslela, že byl zachráněn kvůli splnění určitého úkolu.³⁷ V jedenácti letech studuje v Londýně na Kartouzské škole, v roce 1720 na universitě v Oxfordu. Jelikož se John narodil jako patnácté dítě z devatenácti, pak je pochopitelné, že jeho rodina neměla peníze na studia. Ovšem on jako nadaný žák získává stipendium, což mu umožnilo získat vzdělání na nejvyšších školách v Anglii. Promoval jako magistr svobodných umění a přijal ordinaci anglikánského duchovního. Jeho akademická dráha mohla začít, ale zřejmě to tak nemělo být. V jeho zápiscích, které si psal od svých devatenácti let, je možné najít dobu, kdy se začal věnovat svému vnitřnímu životu. Píše o knihách klasika anglikánské církve, který se jmenoval *Jeremy Taylor*. Jeho díla *Pravidla a praxe svatého života* a *Pravidla a praxe svatého umírání* se stala osou jeho zvěsti, například tak, že víra mění opilce ve střízlivého, sukničkáře v počestného a chamtivce ve štědrého. Dále se v zápiscích věnoval *Následování Krista* od *Tomáše Kempenského*, kterému oponoval v jeho přesunutí cíle křesťanské zbožnosti na onen svět a do mystického nitra. Wesley byl vždy orientován na tento svět a jeho porozumění křesťanské dokonalosti se stalo důležitým v lidských vztazích.³⁸

³⁵ SCHNEEBERGER, V. D. *Deník Johna Wesleye*, s. 8.

³⁶ SCHNEEBERGER, V. D. *Přehledné dějiny metodismu*, s. 10-11.

³⁷ LANE, Tony. *Dějiny křesťanského myšlení*. Praha: Návrat domů, 1996. 1.vydání, 286 s. ISBN 80-85495-47-X, s. 187.

³⁸ SCHNEEBERGER, V. D. *Deník Johna Wesleye*, s. 7-8.

Poslušnost podle Bible dovedla Wesleye na misionářskou cestu do Georgie.³⁹ Psal se rok 1735, 14. října, když loď vyplula z Londýna a vezla oba bratry obracet Indiány na křesťanskou víru.⁴⁰ V tu dobu ještě plně nechápal milost a odpuštění, Ducha svatého ani rozdíl mezi láskou k Bohu a láskou Boží.⁴¹ Společnost mu dělal bratr Charles Wesley, který byl již dříve jedním z členů malého, výše zmíněného spolku na Oxfordu, do jehož čela se pak postavil John Wesley.⁴² Na této cestě potkává misionáře obnovené Jednoty bratrské z Ochranova, kteří mu vyprávějí o spasitelné víře. Toto setkání ho později po osobní prohře v Georgii nasměruje k evangelizační činnosti. Z té posléze vzniklo metodistické hnutí.⁴³ „Obnovenou církev Bratrskou“ založili 13. srpna 1727 vystěhovalci z Čech a Moravy, kteří museli uprchnout kvůli svému vyznání následkem událostí, které se udály po bitvě na Bílé Hoře roku 1620. Část těchto vystěhovalců se usídlila v Sasku na panství hraběte Zinzendorfa, kde založili osadu, které dali název Ochranov. Základní ideou jejich křesťanské víry byla bratrská láska k člověku a životní praxe. Idea bratrství v křesťanském duchu dosáhla důležitého významu v našich náboženských dějinách, kdy se za třicetileté války stala jedinou spásnou myšlenkou, kterou se zabýval poslední biskup Jednoty Jan Amos Komenský.⁴⁴ Bratrským misionářům se bratři Wesleyové zdáli nadaní, ale hned poznali, že nejsou obrácení a nemají jistotu spasení. Na lodi došlo ke zvláštní historce, kdy je zastihla obrovská bouře, všichni se velice báli, na lodi panoval chaos a zmatek. John Wesley ve svém Deníku popisuje, jak bratrští misionáři zůstali v naprostém klidu a za zpěvu žalmů pomáhali ještě ostatním cestujícím. Když se jich pak ptal, jestli se nebáli, tak odpověděli, že nikoliv a stejná odpověď zazněla i na otázku, zda se nebály jejich ženy a děti. Loď šťastně dorazila 5. února 1736 a John Wesley brzy poté potkal bratrského misionáře A. G. Spangenbergga. Prosil ho o radu, jak má začít svoji misionářskou práci. Ten mu několika položenými otázkami ukázal, že je nutné pořádně přemýšlet nad učením.⁴⁵ Cesta do Georgie se však pro oba bratry stala velkým zklamáním. Charles se po šesti měsících s podlomeným zdravím vrátil do Anglie, John vydržel v kolonii skoro dva

³⁹ SCHNEEBERGER, V. D. *Deník Johna Wesleye*, s. 9.

⁴⁰ DOBEŠ, Josef. *Církev metodistická, jak vznikla a čemu učí*. Praha: Metodistická missie, odbor literární, 1923. 22 s. ISBN neuvedeno, s. 5.

⁴¹ Tamtéž, s. 9.

⁴² SCHNEEBERGER, V. D. *Přehledné dějiny metodismu*, s. 15-18.

⁴³ SCHNEEBERGER, V. D. *Deník Johna Wesleye*, s. 9.

⁴⁴ DOBEŠ, Josef. *Církev metodistická, jak vznikla a čemu učí*, s. 3-5.

⁴⁵ Tamtéž, s. 5-7.

roky. Nakonec se však také vrací do vlasti.⁴⁶ Doma potkal Petra Boelera, misionáře z Ochranova. Ten sice neuměl moc anglicky a Wesley zase německy, to jim ovšem v komunikaci nezabránilo, použili latinu. Boeler mu byl velmi nápomocen se přiblížit k víře ve spasení.⁴⁷ K obrácení, tedy k pochopení spasitelné víry, dochází John Wesley 24. května 1738, jeho bratr Charles o tři dny před ním a George Whitefield (v další části se o něm bude psát) dokonce o několik let dříve.⁴⁸

2.3 VZNIK METODISMU

2.3.1 Počátky probuzení

V předchozí kapitole jsem se již zmínila o době, kdy se metodismus poprvé objevil, ale nyní se budu věnovat i probuzení, během něhož začala existence další náboženské víry. Metodismus vznikl roku 1739 jako součást velkého probuzení způsobeného Bohem téměř v celé Británii a v Americe. Jedním z nejdůležitějších v tomto hnutí bylo probuzení metodistické, díky již zmíněnému Johnu Wesleyovi.⁴⁹

George Whitefield byl ordinován v době, kdy byli bratři Wesleyové v Americe. V roce 1739 navštívil Bristol, kde mu ovšem bylo zabráněno ve vstupu na kazatelnu. Whitefield neváhá a káže pod širým nebem, což se časem stává velice rozšířeným. Na jeho kázání chodí až dvacet tisíc lidí. Na pomoc si z Londýna pozval i Johna Wesleye, který se sice zpočátku nemohl smířit se zvláštním kázáním pod širým nebem, ale smířil se s tím a kázal tisícům lidí denně. Již v květnu tohoto roku byl položen základní kámen první metodistické kapli. John Wesley byl odpovědný za kapitál na stavbu a i bez hotovosti věřil tolik v Boží pomoc, že se pustil do práce. Po měsíci se vrací do Londýna a káže zde již pod širým nebem dalším zástupům lidí. Podle něho se takto jeho poselství mohlo donést k lidem, kteří by jinak byli zatraceni, neboť do kostela by nevstoupili, ale kázání pod širým nebem si ze zvědavosti poslechli. Roku 1739 si Wesley půjčil peníze od několika přátel a koupil objekt staré slévárny, která pak až do roku 1778 stala hlavním stanem metodismu. Vešlo se sem až 1500 lidí, nad modlitebnou bydlel on a byl zde i dům pro kazatele, kde bydlela jeho matka až do své smrti. Jedním ze znaků raného metodismu se staly

⁴⁶ SCHNEEBERGER, V. D. *Přehledné dějiny metodismu*, s. 19.

⁴⁷ DOBEŠ, Josef. *Církev metodistická, jak vznikla a čemu učí*, s. 9-10.

⁴⁸ LANE, Tony. *Dějiny křesťanského myšlení*, s. 188.

⁴⁹ SCHNEEBERGER, V. D. *Přehledné dějiny metodismu*, s. 21-22.

schůzky, které svolával jednou týdně. Jednalo se o setkání s několika lidmi, kteří jej žádali o duchovní rady.⁵⁰

2.3.2 Vznik organizace

„Zřízení církve metodistické je episkopální, a organizace demokratická. Věří v Božství Krista Ježíše a hlásá spasení všem, kdož činí pokání, život svůj napravují a věří v Krista jako svého Spasitele. Každý člověk, který se cele k Bohu v pokání skrze Krista Ježíše a u víře obrací, dochází jistoty spasení a odpuštění hříchů skrze svědectví Ducha svatého, což Pán Ježíš sám jmenuje znovuzrozením, bez něhož nikdo nemůže být spasen. Jan 3, 3-8.“⁵¹

John Wesley byl schopný organizátor a hnutí původně vedl jako náboženskou společnost. Další organizace vznikla díky dluhu, který vázl na kapli v Bristolu. Začaly se tvořit třídy a byla možnost kontroly chování členů společenství. Jestliže se po pokárání nenapravili, byli ze společenství vyloučeni. Uvnitř tříd byly skupiny. Roku 1743 sepsali bratři Wesleyové tzv. Všeobecná pravidla. Ta se dodnes předkládají vstupujícím do sboru.⁵²

„VŠEOBECNÁ PRAVIDLA

*Jen jedna podmínka předem se požaduje od těch, kteří projeví touhu připojit se k této společnosti, totiž mít touhu utéci budoucímu hněvu a být vykoupeni ze svých hříchů. Kde však tato touha pevně zakotvena jest v duši, tam také ukáže se její ovoce. Proto se očekává ode všech těch, kteří chtějí ve společnosti a v touze této setrvati, aby pokračovali v osvědčování touhy své po spáse tím, že: [...]*⁵³ V textu nyní následují sepsaná Všeobecná pravidla, která jsou součástí přílohy č. 3.

„Wesley úmyslně otevřel bránu svých společenství dokořán všem, kdo toužili po spasení, a nevázal členství na věrouku.“⁵⁴ Posléze začal pořádat konference, první se konala v červnu roku 1744 ve Slévárně. Z nich pokračují každý rok schůze

⁵⁰ SCHNEEBERGER, V. D. *Přehledné dějiny metodismu*, s. 22-23.

⁵¹ DOBEŠ, Josef. *Církev metodistická, jak vznikla a čemu učí*, s. 15.

⁵² SCHNEEBERGER, V. D. *Přehledné dějiny metodismu*, s. 24-26.

⁵³ DOBEŠ, Josef. *Církev metodistická, jak vznikla a čemu učí*, s. 16.

⁵⁴ SCHNEEBERGER, V. D. *Přehledné dějiny metodismu*, s. 26.

spolupracovníků. Celá organizace vznikla ve slavných sedmi letech 1739-1746. Základní rysy jsou charakteristické i v dnešním metodismu. Wesley dále ustanovil správce, kteří se starali o vybrané peníze z příspěvků a sbírek, řídili charitativní činnost, pomáhali chudým a nemocným. Jmenoval také důvěrníky, kteří se stali vlastníky budov a zde směl kázat jen on a jím poslaní kazatelé.⁵⁵

2.3.3 Šíření metodismu

Methodismus se do roku 1742 omezoval pouze na Bristol a Londýn. Ještě v témže roce navštívil Wesley Newcastle, kde byl však v šoku ze způsobů místních lidí.⁵⁶ „Do Newcastle jsme dorazili asi v šest hodin a po krátkém oddechu jsme šli do města. Byl jsem ohromen: nepamatuji se, že bych za tak krátkou dobu viděl tolik opilství, klení a nadávání (dokonce i z úst malých dětí). Toto město je zralé pro toho, který „nepřišel volati spravedlivých, ale hříšných ku pokání.“ (Mt 9,13)⁵⁷ Wesley zde však slavil úspěch, lidé jej přijali jako dosud nikde a s bratrem se sem často vraceli. Za necelý rok už kázal v nové rozestavěné modlitebně-Sirotčinci. Wesley se vrací do Epworthu, zde je mu však zapovězeno kázat v kostele, proto přednáší evangelia po několik večerů na otcově hrobě. Poslední večer sklízí plody nejen své, ale i otcovy a matčiny práce, kterou do lidí vložili.⁵⁸

Po těchto úspěších se methodismus rozšířil do Cornwallu, nová kaple vznikla v Londýně, ve West Endu a roku 1778 v City Road. Wesley žil v domě kazatelů, kde pak také zemřel. Kaple byla k dvoustému výročí opravena a funguje jako poutní místo pro metodisty.⁵⁹

Methodismus se šířil do Irska, kde se mu střídavě dařilo i nedařilo. John Wesley se plavil dvaadvacátkrát přes moře, aby zde kázal. Poté pokračoval do Skotska, od něhož ho zrazoval jeho přítel Whitefield. Wesley však skotský lid nadchl svým kázáním tak, že jej přemlouval, ať tam ještě zůstane. Ve Skotsku byl dvaadvacátkrát.⁶⁰

⁵⁵ SCHNEEBERGER, V. D. *Přehledné dějiny metodismu*, s. 27-28.

⁵⁶ Tamtéž, s. 28.

⁵⁷ SCHNEEBERGER, V. D. *Deník Johna Wesleye*, s. 52.

⁵⁸ SCHNEEBERGER, V. D. *Přehledné dějiny metodismu*, s. 28-29.

⁵⁹ Tamtéž, s. 29.

⁶⁰ Tamtéž, s. 29-30.

Takto postupně se metodismus šířil dál. Nikdy to nebylo jednoduché, mnohdy mu šlo dokonce o život. Například v září roku 1743, kdy se po prožitých útrapách dostal zpět do Wednesbury. Dostal dvě rány, ztratil jen kousek vesty a trochu kůže z ruky. O sebe se nebál, jen o listiny, které měl v kapse, kdyby jej shodili do řeky. Dva roky předtím zavadila Johnovi cihla o rameno, o rok později dostal ránu kamenem mezi oči, v srpnu 1743 dostal ránu.⁶¹ „*Charles Wesley a jeho průvodce Meriton prožili hrozná chvíle v únoru 1747 v Devizesu. Wesleyové museli čelit prvnímu nárazu těchto útoků, avšak ani ostatní kazatelé a stoupeníci jich nebyli ušetřeni.*“⁶²

Metodismus se šířil velice rychle z Anglie do všech západních zemí, propadlo mu kolem čtyřiceti milionů lidí. Největší nárůst v počtu členů se dal spatřit ve Spojených státech amerických, kdy bylo 45 598 farářů, 62 864 kostelů a 9 119 575 dospělých členů. Roku 1927 se počet členů zvýšil na dvojnásobek oproti jakékoliv evangelické církvi.⁶³

⁶¹ SCHNEEBERGER, V. D. *Deník Johna Wesleye*, s. 59-61.

⁶² SCHNEEBERGER, V. D. *Přehledné dějiny metodismu*, s. 31.

⁶³ KOLEKTIV AUTORŮ. *Jubilejní almanach-schematism československého evangelictva v ČSR: 1903-1918-1928*. Praha: Kostnická Jednota, ústředí čsl. evangelíků, 1928. 292 s. ISBN neuvedeno, s. 84.

3 METODISTICKÁ VĚROUKA

V předchozích kapitolách jsem popsala zařazení metodismu, podmínky jeho vzniku, osobu, která za zrodem stála, probuzení, vznik organizace i rozsah šíření metodismu po světě. Ve třetí kapitole budu za pomoci deskriptivní metody popisovat nejdůležitější zásady metodismu: pokání, osobní víru a posvěcení života věřících.⁶⁴ **Pokání** je pokračování procesu spasení, přináší větší poznání nás samých. Vše je dílem Ducha svatého. Wesley dokazoval, že za spasením člověka stojí jen Bůh.⁶⁵ Tomu přesně odpovídá citát z Bible: *Fp 2,13: „Neboť je to Bůh, který ve vás působí, že chcete i činíte, co se mu líbí.“*⁶⁶ **Posvěcení** lze ve Wesleyho smyslu chápat jako poslušné „*následování Krista jako výraz lásky k němu prostřednictvím lásky k bližnímu.*“⁶⁷ **Kristus** zemřel jako oběť lidských hříchů a vstal z mrtvých, aby mohl soudit lidi v poslední den. Starý zákon není chápán jako protiklad k Novému zákonu, **prvotní hřích** se bere ve smyslu zkaženosti lidské povahy obecně, nikoliv jako Adamův hřích. Na **svobodnou vůli** je nazíráno jako na výsledek boží milosti. **Člověk spravedlivý** je pouze ten, který „*jedná skrze víru v Ježíše Krista.*“⁶⁸ **Dobré skutky** nepomohou u božího soudu, ale jen ukazují míru víry.⁶⁹ V Bibli, v listu Galatským od apoštola Pavla (Ga 6,10) odpovídá vyjádření dobrých skutků citát: „*A tak dokud je čas, činme dobře všem, nejvíce však těm, kteří patří do rodiny víry.*“⁷⁰ **Hřích a míra hříšnosti** je projevem vůle milosti boží. **Církev** je místem kázání čistého božího slova. Podle evangelia metodisté uznávají dvě **svátosti** – křest a večeři Páně. **Křest** znamená znovuzrození a v prostředí církve bývá doporučován. **Večeře Páně** je nejen znamením bratrské lásky, ale i „*svátostí našeho spasení skrze smrt Kristovu.*“⁷¹ **Soukromé vlastnictví** je svaté, protože z něj plynou prostředky

⁶⁴ SEKOT, Aleš. *Evangelická církev metodistická*, s. 62-63.

⁶⁵ SCHNEEBERGER, V. D. *Kořeny sociální činnosti Johna Wesleyho*. Praha: ECM, 2003. ISBN 80-85013-57-6, s. 41.

⁶⁶ BIBLE, Písmo svaté Starého i Nového zákona, Ekumenický překlad, Praha: Biblická společnost, 2008. 15. vydání, Přeložily : Ekumenické komise pro Starý a Nový zákon, ISBN 978-80-85810-74-5, NZ (Nový zákon), s. 264.

⁶⁷ SEKOT, Aleš. *Evangelická církev metodistická*, s. 62-63.

⁶⁸ Tamtéž, s. 63.

⁶⁹ Tamtéž, s. 63.

⁷⁰ BIBLE, Písmo svaté Starého i Nového zákona, Ekumenický překlad, NZ, s. 255.

⁷¹ SEKOT, Aleš. *Evangelická církev metodistická*, s. 63.

k obdarovávání potřebných. Nejdůležitějším rysem metodismu je **zdůrazňování víry a lásky.**⁷²

Rozdíl mezi metodismem a předreformačními náboženstvími spočívá v tom, že metodismus lidem přiznává právo na svobodu myšlení i na svobodu jednotlivce. Náboženství je zde chápáno jako osobní zkušenost víry každého člověka, nikoliv jako něco, co se může jen vědět a konat.⁷³

Modlitba pro metodisty znamená vyjádření jejich vztahu k Bohu, s její pomocí se zpovídají ze hříchů a prosí o odpuštění, skrze ni děkují Bohu a projevují svoji spoluúčast na bídě ostatních. Důsledkem **hříchu** je boží trest. Hřích je protikladem dobra, protibožská životní síla, která ale může být spasena. Záleží na každém jednotlivci, jak se k „duchu svatému“ postaví. Celým metodismem prochází pojem **obrácení**, což znamená proměnu člověka zatraceného v člověka spaseného. Jak k obrácení člověk dojde se v metodismu nepředepisuje, je důležité dojít k odpuštění si vlastních hříchů a přijetí boží milosti.⁷⁴

Metodismus považuje za základ víry boží slovo a snaží se zaujmout **biblické stanovisko** k různým otázkám. Například je podle Wesleye důležité Kristovo nařízení **půstu**. Viděl v něm i prostředek sebekázně, o důležitosti střídmosti pro zdraví člověka nemluvě. Dokonce se někteří badatelé domnívají, že nejprve se metodisty nazývali lékaři, kteří doporučovali léčbu všech nemocí přísnou dietou, a že existovalo jejich propojení se skupinou oxfordských studentů kolem Wesleye, kteří svoje problémy řešili společnými modlitbami a dietou. **Evangelizační činnost** tvoří další významnou část metodismu. Již jeho zakladatel na ni kladl obrovský důraz, mnohdy i riskoval vlastní život⁷⁵ (viz výše, odkaz č. 44, 45). „*Metodisté chápou evangelizaci jako „sdělování dobrého poselství Ježíše Krista“.*“⁷⁶

Náboženství Johna Wesleye bývá nazýváno „sociálním náboženstvím“. Kladl důraz na sociální povědomí a sociální odpovědnost, nezáleželo na tom, zda potřební vyznávají stejnou víru.⁷⁷ Wesley řekl : „*Křesťanství je svou podstatou sociálním*

⁷² SEKOT, Aleš. *Evangelická církev metodistická*, s. 64.

⁷³ Tamtéž, s. 65.

⁷⁴ SEKOT, Aleš. *Evangelická církev metodistická*, s. 66.

⁷⁵ Tamtéž, s. 67-68.

⁷⁶ Tamtéž, s. 68.

⁷⁷ Tamtéž, s. 71.

*náboženstvím (social religion); přeměnit je na náboženství samotářské (solitary religion) opravdu znamená zničit je... Když říkám, že je to svou podstatou sociální náboženství, pak tím nemyslím pouze to, že nemůže správně existovat bez společenství, bez soužití a bez styku s druhými lidmi.*⁷⁸

3.1 VĚROUČNÉ ZDROJE

Věroučné zdroje shrnula Generální konference slovy: „Wesley věřil, že živé jádro křesťanské víry bylo zjeveno v Písmu, osvětleno tradicí, oživeno osobní zkušeností a potvrzeno rozumem.“⁷⁹

O **Písmu** John Wesley říkal, „že chce být „homo unius libri“, mužem jedné knihy, a to Boží knihy, Bible.[...] Chce tím zdůraznit, že Bible je jedinou autoritou ve věcech víry a že všechny ostatní spisy je třeba posuzovat ve světle tohoto jednou provždy daného zjevení. Bible byla nejen základním východiskem jeho uvažování a zvěstování, ale i celého hnutí.“⁸⁰

Wesleyho zásady, jak vyčíst z Bible, „co je Boží vůle:

1. Předně je třeba znát Písmo, a to celé Písmo.
2. Je třeba vycházet ze zásady, že „Písmo vykládá Písmo, jedno místo upřesňuje smysl druhého“, a proto nikdo nemůže být dobrým teologem, kdo není dobrým písmákem, znalcem celé Bible.
3. Pak je zapotřebí najít „doslovný význam každého slova, verše a každé kapitoly; bez toho není žádného pevného základu, na kterém by se dal budovat duchovní význam“.
4. Je-li text temný, tzn. je-li v rozporu s jiným textem, je třeba vysvětlit temný text slovem, které mluví jasněji, je třeba nalézt paralelní místa v Bibli.
5. Vcelku je zapotřebí mít neustále na zřeteli „analogii víry, spojení a harmonii mezi velkými, základními naukami jako je prvotní hřích, ospravedlnění vírou, znovuzrození, vnitřní a vnější svatost“, je třeba korigovat exegetické výsledky zkoumání dogmatickými souvislostmi.

⁷⁸ SCHNEEBERGER, V. D. *Kořeny sociální činnosti Johna Wesleyho*, s. 90.

⁷⁹ Tamtéž, s. 15.

⁸⁰ Tamtéž, s. 15.

6. „Zůstane-li potom nějaká pochybnost, ptám se na radu těch, kdo mají zkušenost v Božích věcech, a potom knih, ve kterých mluví, ač už jsou mrtvi. Co se takto naučím, to pak učím.“⁸¹

John Wesley zásadně odmítal římskokatolické pojetí **tradice**, které ji staví na stejnou úroveň s Biblií. Nelze ji chápat jako normu víry a života. K tradici se dovolával v případech, kdy chtěl poukázat na sounáležitost s prvotní i anglikánskou církví. Prvotní církev byla podle Wesleyho nejvíce neporušená, tudíž nejbližší apoštolským kořenům. Právě ona spolu s církevními otci dokázala nejlépe porozumět smyslu Bible.⁸² **Rozum** chápal Wesley jako prostředek chápání, nikoli jako normu a lidem ho daroval Bůh jako přirozenou schopnost poznávat, díky němu mohou lidé pochopit Boží vůli v konkrétních situacích. Rozum je vždy podřízen biblickému slovu. Dalším z věroučných zdrojů je podle Johna Wesleyho **zkušenost**. Tu nelze chápat odděleně od tradice, Písma a rozumu. Nestačí očekávání spásy, ale je třeba žít nový život v Kristu, zkušenost má pak význam živého náboženství.⁸³ Rovněž poznání interpretuje Wesley na základě zkušenosti: „*Toto poznání na základě zkušenosti (experimental knowledge) – a jedině to – je pravý křesťanstvím. Křesťanem je ten, kdo přijal Ducha Kristova. Křesťanem není, kdo ho nepřijal. A není možné ho přijmout a nevědět o tom.*“⁸⁴ V dalším momentu hovoří Wesley o průkaznosti zkušenosti. Spojuje ji se svědectvím Ducha svatého. Tuto zkušenost však zakládá na zkušenosti velkého davu, protože jen tak může být zajištěna objektivita. Jen tak lze zabránit individualismu.⁸⁵

„*Tradice, rozum a zkušenost jsou pouze nástroje, které nám mají pomoci pochopit poselství Bible.*“⁸⁶

⁸¹ SCHNEEBERGER, V. D. *Kořeny sociální činnosti Johna Wesleyho*, s. 17.

⁸² Tamtéž, s. 18-19.

⁸³ SCHNEEBERGER, V. D. *Kořeny sociální činnosti Johna Wesleyho*, s. 19-22.

⁸⁴ Tamtéž, s. 22-23.

⁸⁵ Tamtéž, s. 23.

⁸⁶ Tamtéž, s. 23.

4 SOCIÁLNÍ ČINNOST

Sociální činnost, kterou metodisté vykonávají, přesně vystihuje další citát z Bible, Starý zákon, kniha Přísloví – Rady a napomenutí (Př 3,27) : „*Neodpírej dobrodiní těm, kteří je potřebují, je-li v tvé moci je prokázat.*“⁸⁷

John Wesley chtěl svými kázáními zvěstovat víru a lásku. Od samého počátku se podle toho sám řídil, nikdy nebyl lhostejný k bídě ostatních lidí. Již v Oxfordu se Svatým klubem navštěvovali nemocnice, učili vězně číst a psát, začlenit se po propuštění do společnosti, pomáhali sociálně slabým rodinám, ve kterých onemocněl otec či matka, platili učitelku, jež vyučovala chudé děti. Postupem času se sociální činnost Johna Wesleye rozrostla do větších rozměrů. Hlavní náplní se stala péče o chudé, kteří svoji chudobu brali jako úděl či trest. Neustále pořádal sbírky a i v posledním roce svého života prosil v londýnských ulicích o peníze na chudé. Vše bylo vždy zdokumentováno a Wesley podával společenství zprávy o příspěvcích a sbírkách, kolik se vybralo a na co se peníze použily.⁸⁸ „*Někdo rozdává a přibývá mu stále, kdežto ten, kdo je skoupý, mívá nedostatek.*“ – Bible, kniha Přísloví, Starý zákon (Př 11,24).⁸⁹

Deník Johna Wesleye: „*1785, úterý 4.ledna. (Londýn) V tuto roční dobu zpravidla rozdělujeme ve společenství uhlí a chléb chudým. Poznal jsem však, že potřebují oděv stejně jako potraviny. Tak jsem tento den a čtyři následující dny procházel městem a vyžebrał čtyři sta liber, abych mohl ošatit ty, kteří to nejvíce potřebovali. Byla to tvrdá práce, protože většina ulic byla pokryta tajícím sněhem, sahajícím často až po kotníky. Téměř celý den jsem se brodil sněhovou vodou. Vydržel jsem to až do soboty večer. Potom jsem ulehl s pořádným nachlazením, které se hodinu od hodiny zhoršovalo.*“⁹⁰

Ještě v Oxfordu navštěvoval Wesley medicínské přednášky a příprava na cestu do Georgie jej naučila postarat se o jednodušší případy onemocnění. To se mu

⁸⁷ BIBLE, Písmo svaté Starého i Nového zákona, Ekumenický překlad, SZ (Starý zákon), s. 801.

⁸⁸ SCHNEEBERGER, V. D. *Přehledné dějiny metodismu*, s. 42-44.

⁸⁹ BIBLE, Písmo svaté Starého i Nového zákona, Ekumenický překlad, SZ, s. 811.

⁹⁰ SCHNEEBERGER, V. D. *Deník Johna Wesleye*, s. 148.

velmi hodilo, kromě léků, potravin a šatstva mohl bezplatně pomáhat i nemocným. Do každého londýnského obvodu ustanovil dva členy společenství, kteří třikrát týdně zdarma navštěvovali nemocné. Dále John Wesley založil z darů finanční fond, ze kterého pak mohl půjčovat lidem peníze bez úroku. Tím zachránil mnoho lidí od cesty k lichvářům a tedy od stále většího zadlužení.⁹¹

Dalším cílem sociální pomoci bylo snížení nezaměstnanosti. Jak správně Wesley usoudil, byla to jedna z hlavních příčin chudoby. Pokud nesehnal práci pro lidi v dílnách, zaměstnával je sám ve Slévárně. Muže zpracováním bavlny, ženy pletením a dokonce zde byla i kuchyně pro chudé.⁹²

V roce 1739 založil John Wesley první školu pro děti horníků z Kingswoodu. Později vznikly další v Bristolu, Londýně, Newcastleu a v dalších městech. Pokud školu navštěvovalo dítě chudých rodičů, bylo vzdělání bezplatné. Provoz škol byl hrazen opět z darů.⁹³

Důležitým viděl Wesley i vzdělávání dospělých. Pořádal pro ně kursy, sháněl levnou literaturu a povídal si s nimi ve společenstvích a třídách.⁹⁴

Ve věznicích v Anglii byly hrozné podmínky. Dozorci neměli pevný plat, proto vězně vydírali, přivydělávali si na nich tak, že jim za peníze pašovali dovnitř např. alkohol. Ve věznicích byla špína a řádily zde epidemie. John Wesley roku 1746 zakotvil do Všeobecných pravidel navštěvování vězňů. Pomáhal jim nejen charitativně, ale poukazoval na hrozné poměry ve věznicích i v novinách. Svoji činností byl nápomocen nejen samotným vězňům, ale i budoucí reformě věznic, kterou v roce 1777 odstartoval John Howard knihou *Stav věznic v Anglii a Walesu*.⁹⁵

John Wesley si povšiml problému, kterým bylo otrokářství. V 18. století to byla běžná věc a bohužel i anglikánská církev se na ni tak dívala. Počátkem sedmdesátých let osmnáctého století se dostaly Wesleymu do rukou spisy kvékra A. Benezeta, ve kterých protestuje proti otrokářství. V roce 1774 vydal *Myšlenky proti*

⁹¹ SCHNEEBERGER, V. D. *Přehledné dějiny metodismu*, s. 44.

⁹² Tamtéž, s. 44-45.

⁹³ Tamtéž, s. 45.

⁹⁴ SCHNEEBERGER, V. D. *Přehledné dějiny metodismu*, s. 45-46.

⁹⁵ Tamtéž, s. 46.

otroctví, kde popisuje jeho hrůzy. Ještě na smrtelné posteli, dne 14. 2. 1791, psal dopis Williamu Wilberforceovi, ve kterém jej povzbuzoval v boji proti tomuto zlu.⁹⁶

4.1 STATISTIKA METODISTICKÝCH CÍRKVÍ SVĚTA K ROKU 1984

Pro ukázkou uvádím v příloze č.1 přehled statistických údajů metodistických církví světa, vydaných Sekretariátem pro věci církevní ministerstva kultury České socialistické republiky od roku 1975 v knize *Světová metodistická rada* od vědeckého pracovníka Ústavu pro výzkum společenského vědomí a vědeckého ateismu ČSAV v Brně PhDr. Aleše Sekota, CSc. Z přehledu nyní uvedu pouze celkový počet členů a celkovou pospolitost: Afrika celkem 1 113 551 členů, celková pospolitost 3 063 825 lidí; Asie celkem 1 263 592 členů, celková pospolitost 2 980 347 lidí; Austrálie a Oceánie celkem 702 949 členů, celková pospolitost 1 538 106 lidí; Evropa celkem 1 232 412 členů, celková pospolitost 3 290 389 lidí; Latinská Amerika celkem 181 342 členů, celková pospolitost 419 600 lidí a Severní Amerika 14 330 506 členů, celková pospolitost 31 885 000. Ve světě bylo k roku 1984 celkem 18 824 532 členů a celková pospolitost zahrnovala 43 181 267 lidí.⁹⁷ Z této statistiky vyplývá vysoká oblíbenost metodistů v Severní Americe.

⁹⁶ SCHNEEBERGER, V. D. *Přehledné dějiny metodismu*, s. 46-47.

⁹⁷ SEKOT, Aleš. *Světová metodistická rada*. Praha: Horizont, nakladatelství Socialistické akademie ČSSR, 1984, 1. vydání, 164 s. ISBN neuvedeno, s. 149-157.

5 METODISMUS V ČESKOSLOVENSKU

Po kapitolách věnovaných zařazení, podmínkám vzniku, okolnostmi vzniku atd. se přesunu do Československa, na kterém nejlépe vyložím situaci v ECM během různých období. „*První metodistický sbor v Čechách vznikl ještě za Rakouska-Uherska. Byl to wesleyánský sbor a postihl ho úděl většiny wesleyánských sborů v Evropě – nevedl k trvalé práci církve metodistické.*“⁹⁸ Ředitel kočovné společnosti Václav Pázdrál se kolem roku 1870 potkal na cestách se svou společností s kazatelem Janem Balcarem, se kterým se spřátelil. Ve Württemberku se v roce 1877 Pázdrál s celou rodinou přihlásil do Wesleyánské metodistické církve. Dva roky poté byli přijati. Po návratu do Čech zde byl prvním metodistou, usadil se v Kladně a začal se věnovat kázání evangelií. Měl velké organizační schopnosti, což mu pomohlo založit několik kazatelských stanic a doma malý sbor. Některý ze členů se usadil v obci, ve které nebyla evangelická základna a Pázdrál tam začal shromáždění. Kázání měla sice úspěch, ale jelikož to byl jediný český sbor, proto jej metodistická církev postoupila v roce 1892 tehdejší Svobodné reformované církvi, dnes Církvi bratrské. Pázdrál odešel jako kazatel do Ameriky.⁹⁹

Dnešní Evangelická církev metodistická vznikla po první světové válce, když si metodisté ve Spojených státech chtěli připomenout sté výročí založení misijní společnosti tím, že rozšíří svoji práci. Ve sbírce se za osm let vybralo padesát miliónů dolarů, proto se misie mohla rozšířit po celém světě. Mezi vybranými zeměmi byla Belgie, Československo a Polsko.¹⁰⁰

Čechy měly šanci na misii ze dvou důvodů. Prvním byla připravenost kazatelů na kázání v českém jazyce, ve své vlasti, což zjistil v Texasu Václav Cejnar. Ten do Texasu přivedl i další české emigranty, Josefa Dobeše a Josefa Pavla Bartáka. V červenci 1914, na počátku války, vyšel Bartákovi ve čtvrtletníku *Quarterly Review* článek *Zápas protestantů v Čechách*, který upozornil americké metodisty na osud protestantů v Čechách. Po válce napsal Josef Dobeš misijní radě do Nashvillu několik dopisů, ve kterých žádal o možnost zavedení evangelizační práce

⁹⁸ SCHNEEBERGER, V. D. *Přehledné dějiny metodismu*, s. 188.

⁹⁹ Tamtéž, s. 188.

¹⁰⁰ Tamtéž, s. 188-189.

v Čechách.¹⁰¹ Misijní rada jej vybidla k cestě do Československa v březnu 1920, do Prahy přijel 4. května.¹⁰²

Druhým důvodem, proč měly Čechy šanci na misii bylo, že zde byla svoboda náboženského vyznání. Po porážce Habsburské monarchie se oslabila pozice katolické církve a vlivem protiřímského hnutí z ní při sčítání lidu, které proběhlo roku 1921, vystoupilo kolem 900 000 lidí a zůstalo bez vyznání, dalších 600 000 vstoupilo do nově vzniklé Církve československé a dalších církví.¹⁰³

V roce 1920 přišli do Československa tři metodističtí pracovníci, kteří měli každý na starosti určité odvětví. Sociální pomoc měl za úkol nejprve Richard Clements, rok po tomto anglickém kvékrovi přišel John C. Wilkinson. O kolportážní činnost se staral bývalý misionář z Číny C. T. Collyer a stanovou misii dostal na péči kazatel Josef Dobeš. S evangelizační činností mu pomáhali kazatelé J. P. Barták, V. Vančura, J. L. Neill a D. P. Melson.¹⁰⁴ První evangelizace se konaly pod stanem, který zakoupili od Sokola. Vešlo se tam několik set lidí a Krista vyznalo po několika týdnech kolem sto padesáti lidí. Josef Dobeš jim doporučil připojit se k nějaké evangelické církvi, neboť metodistická církev zde ještě nebyla organizována. To učinilo asi padesát lidí a zbytek se přihlásil k metodistům.¹⁰⁵ Ovšem nové postupy v práci metodistů přinesly další výsledky, ke dni 15. února 1921 bylo během sčítání lidu zjištěno, že u metodistů je již 1461 lidí.¹⁰⁶ Metodistická církev pod vedením biskupa U. V. Darlingtona však vydala prohlášení k oficiálnímu založení vlastního církevního společenství až 25. srpna 1921 ve znění¹⁰⁷ : „*V souladu s programem vydaným Generálním Misijním Boardem naší církve a supřímým úmyslem pracovati spolu se všemi ostatními křesťanskými organizacemi v této zemi, řídící biskupové a administrativní sekretáři věří, že přišla doba, kdy bychom měli organizovati sbory v ČSR pod dozorem Metodistické episkopální církve jižní, aby výsledky evangelizační kampaně byly zachovány a abychom co nejlépe pomohli*

¹⁰¹ SCHNEEBERGER, V. D. *Přehledné dějiny metodismu*, s. 189.

¹⁰² KOLEKTIV AUTORŮ, *Osmdesát let milosti*. Praha: Evangelická církev metodistická, 2000. Sestavila: Mgr. A. Procházková, 79 s. ISBN 80-85013-44-4, s. 6.

¹⁰³ SCHNEEBERGER, V. D. *Přehledné dějiny metodismu*, s. 189-190.

¹⁰⁴ Tamtéž, s. 190.

¹⁰⁵ KOLEKTIV AUTORŮ, *Osmdesát let milosti*, s. 7

¹⁰⁶ KOLEKTIV AUTORŮ. *Jubilejní almanach-schematism československého evangelictva v ČSR: 1903-1918-1928*, s. 85.

¹⁰⁷ KOLEKTIV AUTORŮ, *Osmdesát let milosti*, s. 7.

existujícím náboženským organizacím v republice a co nejvíce povznesli ideály evangelického protestantismu.“¹⁰⁸

Církev metodistická se pak mohla dále rozvíjet:

- „1923 – 20 kazatelských obvodů a 7132 členů
- 1925 – 28 kazatelských obvodů a 9988 členů
- 1927 – 31 kazatelských obvodů (t. j. 31 sborů s 21 kazat. stanicemi) a 10 237 členů (větš. Čechů, něco Slováků)“¹⁰⁹

Z knihy *Jubilejní almanach-schematism československého evangelictva v ČSR: 1903-1918-1928* pro zajímavost uvádím i údaje o sboru v Plzni:

- „sbor byl založen roku 1923, kdy měl 1 070 členů, vlastnil budovu s kaplí v Husově třídě, kazatelská stanice byla v Doubravce – Plzeň III., kazatelem byl Dr. Josef P. Barták a výpomocným kazatelem v té době byl Jan Matěna“¹¹⁰

5.1 SOCIÁLNÍ ČINNOST V ČESKOSLOVENSKU

V této části bakalářské práce bude možno komparativně nahlédnout do situací v jednotlivých sborech ECM. Dění zde probíhalo zcela odlišně před padesátými lety minulého století a po nich, kdy jim byla zakázána veškerá činnost a zabaven majetek státem. Metodisté započali sociální pomoc po poradě s Československým červeným křížem a ministerstvem sociální péče mezi ruskými uprchlíky, kterých bylo v Praze několik tisíc. Zařídili pro ně stravovnu na Maltézském náměstí, později na Smíchově. Byla otevřena klinika pro studenty, zubní ambulance a ve Strašnicích čtyři čítárny. Po zlepšení podmínek mezi uprchlíky bylo odstoupeno od další sociální péče.¹¹¹

V Hlubočepích zřídili metodisté letní kolonii pro podvyživené děti, kterých bylo po válce dost. Během léta 1921 se zde vystřídalo několik stovek dětí, které přibraly na váze od dvou do šesti kilogramů. V říjnu 1921 byl koupen zámek

¹⁰⁸ KOLEKTIV AUTORŮ, *Osmdesát let milosti*, s. 7.

¹⁰⁹ KOLEKTIV AUTORŮ, *Jubilejní almanach-schematism československého evangelictva v ČSR: 1903-1918-1928*, s. 86.

¹¹⁰ Tamtéž, s. 87.

¹¹¹ SCHNEEBERGER, V. D. *Přehledné dějiny metodismu*, s. 190.

v Horních Počernicích, ve kterém se konaly za finanční podpory církve letní tábory pro chudé děti.¹¹²

Methodisté pomáhali ze solidárnosti i ostatním církvím v jejich činnosti. Například přispěli na dluh na Husově domě, na libeňský kostel, na českobratrský sbor, na Českou diakonii v Praze, na sirotčinec Jednoty českobratrské a další.¹¹³

24. září 1924 byl zřízen Spolek pro péči o sirotky, který se nastěhoval do zámku v Horních Počernicích a zřídil zde sirotčinec. V samostatné budově byl zde od 1. ledna 1932 otevřen i starobinec.¹¹⁴ K bohoslužbám se připojila i rodina Procházkových. Po druhé světové válce byla sociální činnost zakázána a statut sboru byl změněn na kazatelskou stanici.¹¹⁵

V Týnci u Klatov byl v červenci 1937 otevřen další sociální ústav, který sídlil také v zámku, který církev odkoupila. Nejprve sem byla přemístěna část dětí ze zámku v Horních Počernicích a jedno křídlo sloužilo jako ubytování pro letní hosty. V roce 1940 byly do Týnce přesunuty i ostatní děti z Počernic, jelikož byl zámek v Počernicích pronajat škole a kromě jedné budovy, ve které je dodnes modlitebna sboru, přešel roku 1958 do vlastnictví státu. V Týnci se v letech 1938 - 48 konaly sjezdy mládeže a Letní školy a zámek byl v padesátých letech též převeden do vlastnictví státu.¹¹⁶

Poušť u Bechyně původně patřila obci Radětice¹¹⁷, od níž koupila církev pozemek se starou kapličkou a zřídila zde letní tábory pro děti. Původně zde měla probíhat letní školení pro učitele Nedělní besídky a pro vedoucí pracovníky sdružení mládeže. V objektu byly stany a železniční vagóny na kamenných podstavcích. Byl postaven i dřevěný srub. Tábor měl na starosti kazatel Josef Kocourek a byl pod patronací Spolku péče o sirotky.¹¹⁸ V osadě pořádala církev i celocírkevní tábory pro děti, ovšem jen do padesátých let, kdy byla zakázána veškerá činnost s mládeží. Následujících skoro dvacet let sloužil objekt jen k rekreaci. Koncem šedesátých let

¹¹² SCHNEEBERGER, V. D. *Přehledné dějiny metodismu*, s. 190.

¹¹³ Tamtéž, s. 191.

¹¹⁴ Tamtéž, s. 191.

¹¹⁵ KOLEKTIV AUTORŮ, *Osmdesát let milosti*, s. 54.

¹¹⁶ SCHNEEBERGER, V. D. *Přehledné dějiny metodismu*, s. 191.

¹¹⁷ KOLEKTIV AUTORŮ, *Osmdesát let milosti*, s. 54.

¹¹⁸ SCHNEEBERGER, V. D. *Přehledné dějiny metodismu*, s. 190-191.

došlo k politickému uvolnění a v osadě se mohly znovu konat tábory. V sedmdesátých letech začal Jaromír Procházka z Horních Počernic s rekonstrukcí objektu, místo vagónů zde byly postaveny chatky. Koncem 20. století sem byl zaveden elektrický proud, pitná voda, čistička a sociální zázemí.¹¹⁹

5.2 SBORY A CÍRKEVNÍ ZAŘÍZENÍ ECM V ROCE 2000 V ČESKÉ A SLOVENSKÉ REPUBLICE

Informace podané v této kapitole pocházejí z knihy *Osmdesát let milosti*, kterou napsal kolektiv autorů a vydána byla v roce 2000¹²⁰. Tedy historie sborů zde končí rokem 2000. Popisují velice stroze činnost jednotlivých sborů. U plzeňského sboru Maranatha se nejvíce přibližují cíli bakalářské práce – zachycení změn, které v ECM nastaly po roce 1989 (více v kap.5.4). Ovšem i u ostatních sborů je znatelný rozdíl v situaci před rokem 1989 a po něm, kdy se např. zmiňují o možnosti návratu k sociální činnosti, díky navrácení majetku (zámek Horní Počernice) atd.

Brno

Sbor v Brně vznikl v roce 1991 za doby uvolněných politických poměrů, která umožnila vznik nové farnosti. Sbor se scházel v centru města v pronajatých prostorách. Roku 1995 proběhla uvnitř krize, která byla zapříčiněna odchodem kazatele a většiny věřících, ovšem s novým kazatelem se započala nová éra, kdy se sbor věnoval misijní činnosti uvnitř sídliště Bystrc. Sbor se opět rozšířil o nové členy a jelikož nevlastnil žádné prostory, scházel se v misijním středisku římsko-katolické církve Archa. Nedělní bohoslužby navštěvovalo v daném roce 2000 kolem 20 lidí včetně dětí.¹²¹

Blansko

Sbor v Blansku vznikl též roku 1991 v době, kdy se několik znovuzrozených začalo scházet ke společnému čtení Písma a k modlitbám. Tehdy setkání probíhala po domácnostech, ale věřícím se nedařilo se domluvit, ke které církvi se přidat.

¹¹⁹ KOLEKTIV AUTORŮ, *Osmdesát let milosti*, s.54.

¹²⁰ KOLEKTIV AUTORŮ, *Osmdesát let milosti*. Praha: Evangelická církev metodistická, 2000.

Sestavila: Mgr. A. Procházková, 79 s. ISBN 80-85013-44-4.

¹²¹ KOLEKTIV AUTORŮ, *Osmdesát let milosti*, s. 16.

Ujasnit si odpověď jim pomohlo setkání s kazatelem z nově vzniklého sboru v již zmíněném Brně, po nějaké době se připojili k ECM. V zatím pronajatých prostorách zavedli bohoslužby a v roce 1993 církev koupila rodinný domek, který si členové vlastními silami zrekonstruovali. Taktéž v Blansku odešel kazatel a s ním i hodně členů, ale sbor v roce 2000 žil misijní činností dále.¹²²

Znojmo

Sbor ve Znojmě vznikl již v roce 1948 díky misijní činnosti. Po celých čtyřicet let spadal jako kazatelská stanice k Jihlavě, dalších deset let je řízen z Brna. Členové se scházeli po domácnostech, protože nikdy neměli faráře, ale ani žádné prostory. V roce 2000 zde neměli žádného misijního pracovníka.¹²³

Jablonné v Podještědí

Před „sametovou revolucí“ byla v Petrovicích založena kazatelská stanice farnosti Jablonec nad Nisou, kde fungoval sbor již od padesátých let. Výroční konferencí z roku 2000 bylo rozhodnuto přesunout práci do Jablonného, neboť v Jablonci nad Nisou se sbor nerozvíjel, ale v Jablonném se rozrůstal. Zpočátku se v Petrovicích musel sbor scházet v rodinném domě, ovšem posléze to nebylo dostačující, proto církev zakoupila v roce 1999 v Jablonném domek, který si členové sboru vlastními silami rekonstruovali. I v těchto podmínkách se zde scházeli k bohoslužbám.¹²⁴

Jihlava

Činnost ECM v Jihlavě se začala rozvíjet poměrně brzy, již v červenci roku 1923 po přednáškách Dr. J. P. Bartáka. V srpnu téhož roku byl založen sbor, v únoru následujícího roku byl zakoupen dům, který sbor užíval až do roku 1968. Tehdy poskytlo město církvi modlitebnu místo tohoto domu. Roku 1993 byl při jihlavském sboru založen Azylový dům pro muže, jehož kapacitu tvoří 22 lůžek. Zdejší sbor měl k roku 2000 kolem jednoho sta lidí, většinou jej tvořily rodiny. Díky tomu měl sbor k tomuto datu velký počet dětí a mládeže, která se věnovala i misijním aktivitám

¹²² KOLEKTIV AUTORŮ, *Osmdesát let milosti*, s. 16.

¹²³ Tamtéž, s. 18.

¹²⁴ Tamtéž, s. 19.

sboru. Rovněž zde fungovaly domácí skupinky, ale i studentská skupinka na tamním gymnáziu.¹²⁵

Karlovy Vary

Zdejší práce ECM započala díky pastorační práci J. M. Erlebacha po druhé světové válce, který se věnoval přistěhovalcům z vnitrozemí do pohraničí. Roku 1947 získal sbor anglikánský kostel sv. Lukáše, který byl ovšem k roku 2000 restaurován, tudíž nebylo možno ho využívat. Z tohoto důvodu biblické hodiny probíhaly v nedaleké modlitebně.¹²⁶

Litoměřice

Litoměřický sbor byl založen roku 1921, o dva roky později zakoupila církev dům, který fungoval jako kořalna. Bylo až symbolické, že v místě, kde muži propíjeli peníze pro svoje rodiny, se pak začalo zvěstovat Kristovo evangelium. K roku 2000 bylo ve sboru kolem jednoho sta lidí, kteří se scházeli nejen k pravidelným bohoslužbám v modlitebně, ale tyto bohoslužby se konaly i v domově důchodců. Probíhala zde misijní činnost, pořádaly se sportovní akce a fungovaly zde i domácí skupinky.¹²⁷

Mikulov

Tamní sbor vznikl po návratu reemigrantů z Bulharska, které po druhé světové válce navštívili emisaři a nabízeli jim návrat do vlasti. Do Bulharska i do dalších částí světa se dostali v době pobělohorské. Tito bývalí krajané tam fungovali v metodistických sborech, proto po návratu do vlasti, kde osídlili vesnice a městečka kolem Mikulova, zavedli pravidelná setkání v Mikulově, Valticích, Březí, Novém Přerově, Dolních Dunajovicích a Drnholci. V Novém Přerově si členové sboru dokonce postavili kostelík. V první polovině osmdesátých let byl zakoupen dům ve Valticích, který se stal středem farnosti.¹²⁸

¹²⁵ KOLEKTIV AUTORŮ, *Osmdesát let milosti*, s. 22.

¹²⁶ Tamtéž, s. 23.

¹²⁷ Tamtéž, s. 26.

¹²⁸ Tamtéž, s. 27.

Plzeň 1 – Lochotín

Vzhledem k nárůstu počtu členů v jediném plzeňském sboru v polovině devadesátých let 20. století se rozdělil na tzv. kmeny. Lochotínský kmen se scházel v pronajatých místnostech a po domácnostech. Roku 1993 se stal misijní stanicí, v jejímž čele stáli laičtí pracovníci. V roce 1996 byla ustanovena samostatná farnost s misijní stanicí ve Stříbře a kazatelskou stanicí ve Třemošné. Sbor od počátku shromažďoval peníze na vlastní modlitebnu, během tří let již měl téměř půl miliónu korun, podporoval i tamní sociální činnost a byl finančně soběstačný. Díky pomoci biskupa H. Bolleterera, který zažádal u Generálního výboru pro světovou misii, byl založen Fond Milenia. Na Výroční konferenci 1996 byla stavba nové modlitebny přijata jako priorita. 11. dubna 1999 byla slavnostně zahájena stavba, v říjnu téhož roku byla dokončena a 18. prosince zde byl slavnostně zahájen provoz. Pořádají se zde pravidelné bohoslužby, probíhá misijní činnost, je zde velký počet mladých lidí a denně se vytváří program pro sbor i návštěvníky z místního sídliště a okolí.¹²⁹

Plzeň 3 – Maranatha

Tento sbor byl založen roku 1923. Čtyři roky poté se mu podařilo postavit v Husově ulici Betlémskou kapli. V dobách svého rozkvětu měl sbor spolu s okolními stanicemi kolem 1200 členů, což se bohužel značně změnilo po hospodářské krizi ve třicátých letech, během druhé světové války a po zásahu komunistů v roce 1948 - v padesátých letech. Persekuce skončila znárodněním kaple, pouze do roku 1964 mohl sbor používat jednu místnost. Pak musel do podnájmu. Ubývalo členů, v polovině osmdesátých let sbor téměř zanikl. Společně s novým kazatelem sbor zažil probuzení koncem osmdesátých let. Ten se věnoval vyučování základů křesťanství, uspořádal evangelizaci a věnoval se hledání nových prostor pro farnost. Po zakoupení domu rázem přibylo mnoho členů ve sboru. Po pádu komunismu v roce 1989 se sbor již nevešel do modlitebny a dostal zpět kapli v Husově ulici. V roce 1996 se sbor rozdělil na tři farnosti: Plzeň 3 – Husova, Plzeň 1 – Lochotín a Staňkov.¹³⁰

Vznikají nová střediska sociální pomoci:

¹²⁹ KOLEKTIV AUTORŮ, *Osmdesát let milosti*, s. 30.

¹³⁰ Tamtéž, s. 33.

Středisko křesťanské pomoci (SKP) – vzniklo jako první středisko sociální pomoci v rámci ECM v Plzni, v roce 1991. Středisko v začátcích fungovalo jako ubytovna azylového typu, časem se z něho stalo resocializační středisko s dlouhodobějším programem pro osoby závislé, nebo osoby propuštěné z výkonu trestu. Klientům byla nabídnuta komplexní pomoc počínaje bydlením, stravou, prací vhodnou k jejich zdravotnímu stavu, využitím volného času, studiem a duchovní péčí konče. Celý program pro klienty trvá 12-18 měsíců a je určen pouze pro ty, kteří chtějí zkusit svoji situaci aktivně vylepšit. Dostávají se sem i lidé, kteří to již zkoušeli, ale prozatím selhali.¹³¹

Teen Challenge – program pro závislé, jeho posláním je přinášet jim evangelium a nabídnout jim jako způsob řešení problémů učednictví. Pomoc je klientům nabídnuta až do doby, kdy jsou již schopni fungovat jako řádní křesťané ve společnosti. Tato pomoc se během několika let dostala k tisícům lidí. Ve sklepě pod bývalou farou byla zřízena čajovna Jericho, která slouží jako kontaktní centrum.¹³²

Středisko pro rehabilitaci a resocializaci v Černošíně – rezidenční léčba je určena pro muže se závislostmi, nejčastěji drogovými, ve věku 17-35 let. Pobývají zde čtyři až šest měsíců, pak navazuje léčba ve středisku Teen Challenge ve Šluknově, která trvá osm až deset měsíců.¹³³

Středisko pro postresocializační podporu, RE-ENTR, dům na půl cesty – jedná se dvoupokojový byt pro dva muže, kteří úspěšně ukončili pobyt v křesťanské komunitě. Byt je zařízený a pomáhá klientům s přechodem z komunity do normálního života.¹³⁴

Sušická 75, Plzeň – nový projekt, který spočívá v rozšíření programu RE-ENTR - dům na půl cesty. Dům měla ECM půjčený na 15 let od města Plzně a bylo nutno provést rekonstrukci objektu, která probíhala v roce 2000, v době vzniku knihy *Osmdesát let milosti*, z níž je čerpáno.¹³⁵

¹³¹ KOLEKTIV AUTORŮ, *Osmdesát let milosti*, s. 33.

¹³² Tamtéž, s. 33.

¹³³ Tamtéž, s. 33.

¹³⁴ Tamtéž, s. 33-36.

¹³⁵ KOLEKTIV AUTORŮ, *Osmdesát let milosti*. Praha: Evangelická církev metodistická, 2000. Sestavila: Mgr. A. Procházková, 79 s. ISBN 80-85013-44-4, s. 36.

Praha 2 – Nové Město

Sbor vznikl v roce 1921, kdy v pražské Lucerně proběhlo několik evangelizací. Postupně se rozrůstal a v roce 1924 již měl kolem 400 členů. Poté byl postaven nový sborový dům, který fungoval od roku 1926 nejen pro účely sboru, ale i jako kancelář církevního ústředí. Sbor žil bohatým způsobem života, pořádali pravidelné nedělní bohoslužby, biblické hodiny během týdne, členové se scházeli i v domácích skupinkách, občas se konaly evangelizace ve dvoře a sborová odpoledne. Fungoval zde i skautský oddíl a misijní středisko Brána.¹³⁶

Praha 9 – Horní Počernice

O Horních Počernicích jsem se zmiňovala již výše v kapitole Sociální činnost v Československu.

Původně v zámku v Horních Počernicích byl sirotčinec, poté i starobinec. Přišla sem rodina Procházkových. Když byla po druhé světové válce násilně přerušena veškerá sociální činnost, řady sbory prořídly a ten se stal pouze kazatelskou stanicí. V roce 1980 byl znovu získán statut sboru, roku 1991 přišel placený kazatel. Rokem 1999 počínaje, se do zámku, který byl ECM restituován, vrátila sociální pomoc v podobě zřízení Střediska křesťanské pomoci, jehož náplní je poskytovat křesťanskou sociální a poradenskou péči všem potřebným. Mělo být zřízeno 25 bytových jednotek, které měly fungovat jako Domov – penzion pro seniory. K roku 2000 byl zámek používán přechodně jako azylové ubytování potřebným.¹³⁷

Praha 10 – Strašnice

Poslední lednovou neděli v roce 1921 se ve Strašnicích konalo první velké shromáždění ECM, pak probíhaly přednášky, v dubnu stanová evangelizace. Po třech měsících byl založen druhý sbor ECM v Praze, který měl kolem 200 členů. Zpočátku se scházeli po domácnostech, větší setkání probíhala v pronajatých sálech. Situace se změnila až v roce 1924, kdy se církvi podařilo koupit pozemek, na které se 6. dubna začalo s výstavbou. Ta byla 31.8. dokončena a sbor získal prostory k setkávání.

¹³⁶ KOLEKTIV AUTORŮ, *Osmdesát let milosti*, s. 40.

¹³⁷ Tamtéž, s. 41.

Situace se vyvíjela dobře, ovšem opět jen do druhé světové války, po jejímž konci byla díky komunismu církev v útlumu. Po pádu komunismu v roce 1989 však začala nová etapa v životě sboru, kam přišel nový kazatel, bratr Vilém Schneeberger – bývalý superintendent. Sbor se začal věnovat mnoha aktivitám, které přilákaly mnoho mladých lidí. K roku 2000 zde bylo kolem 50 plnoprávných členů, nedělních bohoslužeb se účastnilo kolem 80 lidí (včetně dětí).¹³⁸

Praha 10 – Vršovice

Tento sbor vznikl jako úplně první v Čechách i na Slovensku po stanové evangelizaci v letech 1920-1921, kterou zahájil Dr. J. Dobeš z pověření episkopální církve jižní v USA. Tento stan stál nejprve na Vinohradech u Olšanských hřbitovů, poté byl přesunut do Vršovic. V roce 1921 tedy vznikl sbor a byl zakoupen Lidový dům (U Červenků). Ten po úpravách sloužil stovkám lidí. Stejně jako v ostatních sborech zde dochází k poválečnému útlumu, který mizí až se změnou režimu. V roce 2000 měl sbor kolem 60 členů.¹³⁹

Protivín

ECM započala svoji činnost roku 1922 sérií večerních kázání pod širým nebem, na která navázala bohoslužbami ve stanu u starého hřbitova. Poté byla zakoupena budova naproti, kde se scházelo sto členů. Za tu dobu se zde vystřídalo sedmnáct kazatelů. Po dobu socialismu došlo k tvrdému potírání církvi, tudíž se situace dotkla i zdejšího sboru. Situace se zlepšila až v devadesátých letech, kdy členové opravili svépomocí sborový dům. Roku 1993 a 1994 proběhla na místě původní stanové evangelizace nová evangelizace, kdy se do sboru přidalo větší počet mladých lidí. V roce 1995 se zde konala Konference víry.¹⁴⁰

Slaný

V Kladně již roku 1883 vznikl první český wesleyánský sbor (za služby V. Pázdrala), který ale spadl pod dohled vídeňského metodistického kazatele. Pro velkou vzdálenost byl sbor připojen v roce 1892 ke Svobodné reformované církvi.

¹³⁸ KOLEKTIV AUTORŮ, *Osmdesát let milosti*, s. 44.

¹³⁹ Tamtéž, s. 47.

¹⁴⁰ Tamtéž, s. 48.

Ovšem i tak se ve dvacátých letech minulého století na Kladensku metodistická církev rozvíjela, tentokrát pod vedením Dr. J. Dobeše. První misijní stan byl ve Slaném postaven již v roce 1921. Členové se scházeli na různých pronajatých místech a roku 1924 byl zakoupen dům, který byl následně prodán. Místem k setkávání se stal až nově postavený Husův dům roku 1929. Počet členů se během let měnil, v roce 2000 patřil k menším sborům. Též na Kladně se obnovila metodistická církev, která se zabývala pomocí tělesně postiženým, posléze i péčí o zdravé členy. K roku 2000 se tento sbor scházel v pronajatých prostorách.¹⁴¹

Třeboň

J. P. Barták přijel do Třeboně 12. května 1922, kde pak v červnu uspořádal řadu přednášek. Díky nim získala církev 171 osob a k roku 1923 již měla farnost přes 500 členů. Včetně Stráže nad Nežárkou. Rok poté byl vystavěn kostel, který slouží stále. Obdobně jako u ostatních sborů došlo ke stagnaci během hospodářské krize, druhé světové války a hlavně za dob komunismu. V roce 2000 měl sbor kolem 30 členů.¹⁴²

Poušť u Bechyně

O Poušti u Bechyně jsem se zmiňovala podrobněji již výše v kapitole Sociální činnost v Československu.

Veselka

Na Šumavě pod Boubínem byla v roce 1993 zakoupena chalupa, která slouží nejen k rodinné rekreaci, ale i je využívána skupinami mládeže pro sborové aktivity.¹⁴³

Na Slovensku měl metodismus k roku 2000 několik sborů. Banská Bystrica, Bratislava, Jenkovce, Michalovce, Partizánske, Sered' a Trnava patřily mezi města, ve kterých sbory sídlily.¹⁴⁴

¹⁴¹ KOLEKTIV AUTORŮ, *Osmdesát let milosti*, s. 50.

¹⁴² Tamtéž, s. 52.

¹⁴³ Tamtéž, s. 57.

5.3 VÝVOJ ČLENSTVÍ V ECM V ČESKÉ REPUBLICĚ V LETECH 2007 – 2012

Tématem bakalářské práce je: Náboženství v moderní společnosti – ECM, z tohoto důvodu uvádím přehled vývoje členství v České republice, abych ukázala na příkladu jednotlivých sborů, kolik členů se v církvi pohybuje. Přehledu vývoje členství v ECM v České republice od roku 2007 do roku 2012 se podrobně věnuji v příloze č. 2. Ze 22 sborů uvedených v tabulce došlo pouze u 4 sborů k poklesu členů, v ostatních případech členové do sborů přibývají, v Brně je konečný počet stejný jako byl na počátku této statistiky, tedy v roce 2007. Celkový počet členů ECM v České republice k roku 2012 byl 1076.¹⁴⁵

5.4 VÝVOJ V PLZEŇSKÉ ECM, POPIS SITUACE PŘED ROKEM 1989 A PO ROCE 1989

V další části práce se budu věnovat vývoji plzeňské ECM, na jejím příkladu chci ukázat situaci, která byla v ECM před rokem 1989 a jak se tato situace dále vyvíjela. Tím se dotknu cíle bakalářské práce, kterým je zachycení změn, které v ECM nastaly po roce 1989. Největším pomocníkem v tomto snažení mi byl inženýr Zdeněk Eberle, současný farář ECM v Plzni – Bolevci (viz příloha č. 6).

Dle několika rozhovorů s panem Z. Eberlem, farářem ECM ze dne 27.2.2014 a 21.3.2014, církev fungovala před rokem 1989 podle církevních zákonů z roku 1949. Situace se měla tak, že církev byla pod státním dohledem, stát ji kontroloval, zcela minimálně financoval duchovní, ovšem ve své podstatě jí mluvil do všeho. Do financování církve, do věcí, které se smí dělat, vlastně tam byl *STATUS QUO*. Církev mohly dělat to, co před rokem 1949. Kdo měl možnost pracovat s mládeží, tak s ní dále pracoval, ale ten, kdo tuto možnost neměl, tak už si činnost nemohl dále rozšířit. Maximálně se činnost mohla zužovat, nikdy se nesměla rozšiřovat. Oproti NDR si náš stát hlídal veškerou sociální práci. A jak již bylo v předchozích kapitolách řečeno, sociální práce byla již od dob bratrů Wesleyových jednou

¹⁴⁴ KOLEKTIV AUTORŮ, *Osmdesát let milosti*, s. 58-74.

¹⁴⁵ PROTOKOL 76. VÝROČNÍ KONFERENCE, 81. výroční zasedání od počátku práce ECM v České republice a Slovenské republice konané ve dnech 31.5.-2.6.2013 v Praze. Předsedal biskup Dr. Patrick Philipp Streiff. Zapsal a uspořádal sekretariát konference.

z nejpodstatnějších částí práce. Ne nejdůležitější a jedinou, protože pak by metodisté nebyli církví, nýbrž sociální organizací, ale tento sociální aspekt byl vždy velice důležitý. Na předních místech měli metodisté vždy péči o duchovno a o duši. V této době si stát zakládal na tom, že si obstarává veškerou sociální práci sám, například měl zdravotnictví zdarma, proto mu byla činnost církve na obtíž.¹⁴⁶

Výše v textu již bylo zmíněno v popisu sociální práce v Československu, že ECM v době totality přišla o dvě nemovitosti, ve kterých prováděla sociální práci. O tomto tématu vyprávěl i Z. Eberle, jelikož pro ECM to byly zásadní věci. Byl to zámek Týnec u Klatov a zámek v Horních Počernicích. Obě budovy sloužily k práci se sirotky. Tudíž od této doby ECM neměla možnost pracovat v tomto odvětví. Jednak to měla zakázané a poté, co stát zabavil oba zámky, již k tomu neměla ani prostory. Pro ECM nebylo jednoduché si udržet ani modlitebny a kostely. V Plzni je to zcela jasně vidět na příkladu kostela ve funkcionalistickém stylu v Husově ulici, který si církev postavila ve dvacátých letech minulého století. Tehdy se ulice jmenovala Leninova. Na konci padesátých let vyšly velice tendenční zákony. Takové, že kdo nemovitost užívá větším dílem, pak mu ona nemovitost patří. Aby se dal tento zákon naplnit i v případě kostela v Husově ulici, přišel tehdy církevní tajemník za metodisty ještě před vydáním tohoto zákona a řekl jim, že divadlo nemá kde zkoušet, vysoká škola nemá kde vyučovat, proto zda by bylo možno je vzít do kostela do podnájmu. Byly podepsány smlouvy, ve kterých byl domluvený podnájem oběma institucím a v té době vyšel daný zákon, tedy kdo užívá nemovitost větším dílem, pak mu patří.¹⁴⁷ Všechny protesty byly marné, superintendent ECM V. Vančura odmítl sice kapli vydat, ale vše skončilo jeho donucením k odchodu z funkce.¹⁴⁸ Tudíž kaple byla znárodněna a církev do roku 1964 směla užívat jen jednu místnost a pak musela do podnájmu, kde za užívání již platila. Následně byla ECM zcela odsunuta z kostela a začala se scházet v modlitebně Církve československé husitské v Husově 1. Ovšem tato situace byla neúnosná, z důvodu malých prostor.¹⁴⁹ V této době se stále někdo snažil církev rozpustit, např. počátkem osmdesátých let byl důvodem k persekuci údajně dvojsmyslný text křesťanské hudební skupiny Lavóri, kterou vedl metodistický kazatel T. Novotný. Za toto a za

¹⁴⁶ EBERLE, Zdeněk. Z osobních rozhovorů.

¹⁴⁷ Tamtéž.

¹⁴⁸ ZAJÍC, Daniel. Evangelická církev metodistická, sbor Maranatha v Plzni. *Plzeňsko*. 1992, roč. 19, č.2, s.55.

¹⁴⁹ EBERLE, Zdeněk. Z osobních rozhovorů.

vyvěšení obrázků s křesťanskou tematikou do sborové pouliční vývěsky byl zbaven státního souhlasu a tím ztratil možnost kázat. O několik let totéž skoro potkalo kazatelku V. Hradskou, kterou zachránil již zmíněný církevní tajemník NVmP Jiří Králíček.¹⁵⁰ V roce 1987 přišel do ECM nový farář Daniel Zajíc. V té době se zúčastňovalo modliteb pouze 5 lidí. Za pomoci nového faráře došlo k tzv. probuzení, o čemž jsem se již výše zmiňovala. Díky církevnímu tajemníkovi Josefu Králíčkoví, který sice přišel z armády jako bývalý politruk, ale o tyto věci se zajímal a v době příchodu do Plzně „uvěřil“, bylo možno konat i věci, které se v té době jinak dělat nedaly. Církev si sehnala objekt v Thámově ulici a zakoupila ho. Což v této době byla zcela výjimečná situace. Zde se v přízemí zrekonstruovaly dvě místnosti na modlitebnu a ve druhém patře měl farář byt a byli zde i dva podnájemníci. Zde sbor zažívá „probuzení“. Mezi prvními příchozími byli studenti, za kterými v další vlně přišli jejich rodiče, jelikož byli zvědaví, zda se jejich potomci nestali členy nějaké sekty. V době, kdy už se všichni členové do „Thámovky“ nemohli vejít, přišel sedmnáctý listopad 1989 a s ním převrat. Patnáctého listopadu ještě proběhla evangelizace, což je zvěstování evangelia pro pozvané lidi. Tato evangelizace proběhla v těchto dvou zcela naplněných místnostech způsobem, že zde byla kamera, která vše přenášela průmyslovou televizí do další místnosti, která nebyla s touto místností opticky spojená, jelikož prostory již nestačily. Dva dny poté proběhla „sametová revoluce“ a události pak nabraly rychlý spád. Tím začala v Plzni nová kapitola dějin metodistické církve. Nebyl již zapotřebí státní souhlas, tedy mohli kázat i lidé, které církev pověřila, jelikož bylo zapotřebí mnoho nových služebníků. Objevila se možnost jít na vysokou školu a říci jim, že budou zanedlouho na spadnutí restituce majetku a zda by nešlo zase naopak, aby se mohla ECM přesunout z malých a nevyhovujících prostor do modlitebny v Husově ulici. Pan rektor a pan kvestor s tím souhlasili. Celý provoz ECM byl od prvního září přesunut zpět do Husovy ulice. Mezi nově příchozími byl i Ing. Zdeněk Eberle, nynější farář v Boleveckém sboru, který nastoupil do sboru 1. července roku 1990 jako tajemník sboru. Bohoslužby probíhaly ve velké posluchárně, které se říkalo L1 (Leninova 1), což byla největší posluchárna té doby. ECM byla nabídnuta „džentlmenská dohoda“, ve které stálo, že zde mohou být v podnájmu. Bývala zde katedra marxismu-leninismu, která byla ihned po převratu zrušena.¹⁵¹ Pro ECM byla vyklizena ředitelna a polovina

¹⁵⁰ ZAJÍC, Daniel. Evangelická církev metodistická, sbor Maranatha v Plzni. *Plzeňsko*, s. 55.

¹⁵¹ EBERLE, Zdeněk. Z osobních rozhovorů.

přízemí. Kanceláře užívala ECM v průběhu týdne, o víkendu i velkou posluchárnu, ve které během týdne vyučovala vysoká škola.¹⁵² Tato koexistence probíhala několik let, až do doby, kdy byl dostavěn „zelený trojúhelník“. Pro metodisty bylo v té době velice důležité, že se mohli konečně vrátit i k sociální práci. Její počátky byly vlastně rovněž v Plzni. Po vyhlášení amnestie, kterou vydal tehdejší prezident Václav Havel v lednu roku 1990, kdy se na svobodě objevilo mnoho amnestovaných vězňů, kteří neměli práci ani bydliště, jelikož většina z nich neměla žádné sociální zázemí v rodinách, byla sociální činnost velice potřebná. To byl impuls ke vzniku zatím neoficiálního Střediska křesťanské pomoci pod křídly farnosti. SKP bylo zaměřeno na amnestované. Až posléze SKP změnilo činnost na pomoc závislým osobám. Drogy u nás byly již před rokem 1989, ovšem společnost se tvářila, že žádné nejsou. Až po revoluci se problém s nimi přiznal a začalo se na něm pracovat. Nejprve se ECM věnovala péči o tyto lidi, jejich abstinenci od drog, případně od alkoholu, ale zároveň se tato práce rozšířila na prevenci problému s drogami. V dnešní době má ECM v Čechách a na Moravě deset Středisek křesťanské pomoci.¹⁵³ V Jihlavě je to azylový dům Naděje pro život - pro matky s dětmi v nouzi, znovu v Jihlavě je to další SKP – azylový dům pro muže, dalším je SKP – Komunitní centrum Maják v Praze, Ječné ulici - pro děti a mládež, v Horních Počernicích je to rovněž azylový dům, o kterém jsem se již zmiňovala výše, v Plzni je to několik středisek. První je POINT 14, který se zaměřuje na práci v terénu, ale i ve školách, kde provádí preventivní přednášky. V terénu vyhledává lidi, kteří by měli zájem jít do programu. SKP Plzeň bylo založeno Diakonií ECM a za cíl si stanovilo pomoc lidem v nouzi. Spadá sem Dům na půli cesty, terapeutická komunita Vršíček atd. Dalším je SKP Duha – Mateřské centrum, které sídlí ve středu města Plzně, SKP Y-port Jihlava znamená přístav pro mladé, mezi další SKP patří Křesťanská školka Klubíčko v Litoměřicích a SKP Pastelka v Protivíně, které funguje jako centrum pro rodinu.¹⁵⁴

Změny v ECM po revoluci v roce 1989 nešly jen sociálním směrem, ale nadešel i čas pro rozvoj farností i jednotlivých společenství. Například v Plzni, když se provoz přesunul po restituci zpět do kaple v Husově ulici, kde oproti předešlé situaci byla nyní ECM vlastníkem budovy a vysoká škola zde byla v podnájmu. Opět

¹⁵² EBERLE, Zdeněk. Z osobních rozhovorů.

¹⁵³ Tamtéž.

¹⁵⁴ VÝROČNÍ ZPRÁVA ECM ZA ROK 2011 DIAKONIE EVANGELICKÉ CÍRKVE METODISTICKÉ, [online]. [cit. 2014-04-02]. Dostupné na WWW: <http://diakonie.umc.cz/strediska/>

byla učiněna „džentlmenská dohoda“, kdy se škola zavázala, že místo placení nájmu bude platit náklady na topení, elektřinu, vodu atd. Nadále tedy sdílela škola velkou posluchárnu s ECM. Objekt byl v poměrně zbláčeném stavu - z hlediska vnějšího pláště, absolutní absence okapů, zatékání vody. Tehdy dosluhující církevní tajemník Jiří Králíček, v té době člen ECM, se snažil z prostředků města dostat nějaké prostředky na opravu alespoň vnějšího pláště budovy.¹⁵⁵ Tato rekonstrukce se rozběhla krátce po revoluci, náklady činily 2 484 256,- Kč, opravy probíhaly od dubna 1991 do prosince 1992.¹⁵⁶ Udělala se nová okna, nové vchodové dveře, nová měděná krytina na střechu, zpět se osadil hodinový stroj, zprovoznily se hodiny na věži a budova dostala novou omítku. Barvy si ECM opatřila sama, dostala je darem od biskupa ze Švýcarska. To byla první etapa rekonstrukce kaple v Husově ulici.¹⁵⁷

Po odchodu z Thámovy ulice v uvolněných prostorách vzniklo první SKP, které probíhalo internátním způsobem. Mělo určitou kapacitu, kam docházeli klienti, kteří měli určené studium a zároveň i praxi, protože se jim sháněla práce, aby si mohli z výdělků alespoň přispět na pobyt zde. Poté, co již budova kapacitně nestačila, cesty s SKP se rozešly, ovšem dodnes je farnost Plzeň 3 Husova zřizovatelem dvou SKP. Tedy POINT 14, dříve nazývaná Teen Challenge a SKP Plzeň. POINT 14 má sídlo na faře v Husově ulici, kde je i čajovna ECM, která se koncem devadesátých let zrekonstruovala ze sklepních prostor. V poslední době měla církev možnost koupit starou hájovnu od města Rokycan, v Litohlavech na Vršíčku. Tento objekt předloni a rok předtím prošel generální rekonstrukcí a prostředky šly z valné většiny z EU, ale i z prostředků města a kraje. Tento objekt je zářným příkladem, kam se ECM posunula po „sametové revoluci“. Vývoj v sociálních službách v ECM je též jednou z hlavních změn po roce 1989.¹⁵⁸

Po roce 1989 bylo zapotřebí provést i obnovu duchovního života. Objevilo se mnoho možností, na které církev nebyla zcela připravena. Nárůst v ECM pokračoval i po roce 1990. Ještě v Thámově ulici přicházeli do sboru převážně mladí lidé a po roce 1990 za nimi přicházejí i jejich rodiče a sourozenci a sbor se v té době značně rozrostl. Některým lidem se najednou ve velkém sboru začalo zdát, že se sem vplížila

¹⁵⁵ EBERLE, Zdeněk. Z osobních rozhovorů.

¹⁵⁶ EBERLE, Zdeněk. Oprava vnějšího pláště kaple sboru Maranatha Evangelické církve metodistické v Plzni. *Plzeňsko*. 1993, roč. 20, č. 3.

¹⁵⁷ EBERLE, Zdeněk. Z osobních rozhovorů.

¹⁵⁸ Tamtéž.

jakási anonymita a vplížil se stesk po malém sboru ještě v Thámově ulici, kdy se všichni členové navzájem znali a tehdy přišla myšlenka, že tento největší metodistický sbor své doby se rozdělí na tzv. kmeny, podle městských čtvrtí. Vznikl kmen Skvrňany, kmen Bory, kmen Slovany, kmen Lochotín (Bolevec) a kmen Staňkov, protože zde byla stanice ECM. Vždy dvakrát v měsíci proběhla společná shromáždění a jednu biblická hodina, kdy se sbor scházel v kapli v Husově ulici, ale polovina všech aktivit se odehrávala v pronajatých prostorách v městských čtvrtích. Sbor po roce 1992 a 1993 prožil jisté otřesy a periferní aktivity přestaly fungovat, kmeny se rozpadly a část lidí se vrátila do mateřského sboru. Jediné dva kmeny přežily tuto krizi. Byl to kmen Staňkov, ze kterého se později stala farnost Horšovský Týn při Výroční konferenci v roce 1996 a při téže konferenci se stala farnost z kmene Lochotín, který byl druhým přeživším kmenem (viz příloha č. 5). V Plzni tedy nastalo zakládání nových sborů tím, že se část lidí oddělila od mateřského sboru a šla jinam s tím, že si založí nové společenství. Jelikož život v nové farnosti není zcela jednoduchý, část lidí se opět vrátila do mateřského sboru, ale cca 25 lidí zde vydrželo.¹⁵⁹

Sbor na Bolevecké návsi byl slavnostně otevřen 18.12.1999 ve 14 hodin. V Plzeňském deníku vyšel 17.12.1999 rozhovor s farářkou Ivanou Procházkovou, která odpověděla na několik důležitých otázek ohledně nového kostela. Nový kostel vznikl nejen pro vlastní potřeby ECM, ale pro všechny z velkého sídliště Lochotín, kteří by rádi našli Boha nebo společenství. Financován byl z prostředků mezinárodního centra metodistické církve, provoz a interiér se hradil ze sbírek sboru. Ivana Procházková rovněž osvětlila, že do jara by měl okolo vzniknout park s cestou a veřejným osvětlením. Po otevření nabízel sbor mnoho aktivit pro širokou veřejnost. Pravidelné bohoslužby, biblické hodiny, dětský klub, mateřské centrum, setkávání zvané Základy křesťanství i pěvecký sbor. První vánoční svátky proběhly při společné půlnoční bohoslužbě 24. prosince.¹⁶⁰ V dnešní době se v Boleveckém sboru konají vesměs tytéž aktivity, navíc je Školička klubíček, kde mohou být děti od 2 let bez rodičů a věnuje se jim zde školený personál, dále je to povídání u kávy pro věkovou kategorii kolem 55 let – Kafe 55 +(-), další aktivitou je společné Čtení z Bible, Kurzy Alfa – jiný název pro dřívější Základy křesťanství, Teenage club –

¹⁵⁹ EBERLE, Zdeněk. Z osobních rozhovorů.

¹⁶⁰ PROCHÁZKOVÁ, Ivana; [zapsal] CHEJLAVOVÁ, Kateřina. V Bolevci bude zítra otevřen nový kostel. *Plzeňský deník*. 1999, roč. 8, č. 294, s. 15. (17.12.1999). ISSN 1210-5139.

klub pro náctileté s povídáním, hrami a hudbou a ještě jednou z nových akcí oproti době svého vzniku je setkávání mládeže starší patnácti let – Mládež.¹⁶¹

Na těchto aktivitách je možné vidět, jak se ECM po roce 1989 opět vrátila k tradiční sociální práci. Setkávají se zde nejen věřící lidé na bohoslužby a biblické hodiny, ale rovněž má zdejší sbor velkou návštěvnost z řad matek s dětmi, lidí ze všech koutů i dětí. Od mnoha lidí jsem slyšela, že již někdy navštívili zdejší objekt ECM, z čehož je vidět, že plní i v dnešní době velice dobře funkci, kterou již John Wesley s metodisty plánoval. Věnovat se lidem v pomoci duchovní, duševní, ale i sociální. Většina této kapitoly vychází z osobních rozhovorů s panem inženýrem Zdeňkem Eberlem, kdy dva nejdůležitější proběhly ve dnech 25.2.2014 a 21.3.2014. Tyto rozhovory pro mne byly velkým přínosem, jelikož jsem mohla nahlédnout do života metodistů z pohledu někoho, kdo se mezi nimi pohybuje od samého mládí a kdo se postupně stal tajemníkem sboru a farářem ECM. Pan Eberle prožíval v církvi roky za hluboké totality, období probuzení těsně před revolucí i dobu budování, která nastala po pádu komunismu.

¹⁶¹ EVANGELICKÁ CÍRKEV METODISTICKÁ, farnost Plzeň 1 – Lochotín, [online].[cit. 2014-04-02] K dohledání na WWW : <http://www.umc.cz/lochotin/index.php?p=3>

6 ZÁVĚR

Záměrem bakalářské práce je přiblížení Evangelické církve metodistické i těm, kteří dosud neměli příležitost se s ní seznámit. Jde o malé vnoření do života metodistů, jelikož prostor, který je k bakalářské práci dán, zdaleka nestačí na vše, co by se dalo o ECM sdělit. Snažila jsem se o shrnutí nejdůležitějších informací, které jsem měla. Velkým přínosem při psaní pro mne bylo několik rozhovorů s panem Ing. Zdeňkem Eberlem, současným farářem ECM v Plzni – Bolevci. S jeho pomocí jsem nahlédla do tématu z pohledu člověka, který se v ECM pohybuje již od mládí. Díky němu a dostupné literatuře jsem mohla dojít k cíli bakalářské práce – zachycení změn, které v ECM nastaly po roce 1989.

V úvodu bakalářské práce píše o metodách, které budu používat, jedná se o kompilaci, deskripci a komparaci. Druhá kapitola vypovídá o zařazení metodismu do protestantské větve, popisuje podmínky jeho vzniku během průmyslové revoluce, charakterizuje osobnost zakladatele metodismu Johna Wesleyho, ukazuje podmínky vzniku metodismu i organizace a nakonec se věnuje šíření metodismu do světa. Třetí kapitola se zabývá metodistickou věroukou a jejími zdroji. Sociální činnosti a statistice metodistických církví světa k roku 1984 se věnuje kapitola čtvrtá. V té následující se děj přesunul do Československa a zabývá se sociální činností, sbory a církevními zařízeními ECM v r. 2000. Pro ukázkou je zde uveden vývoj členství v letech 2007-2012. Nejdůležitější část páté kapitoly tvoří podkapitola 5.4, která se věnuje vývoji v plzeňské ECM. Je zde použita metoda komparace při popisu změn, které v církvi nastaly po roce 1989.

Nyní se pokusím o shrnutí situace po roce 1989. Po pádu komunismu byl zrušen zákaz činnosti ve sborech, ECM byl navrácen majetek, který jim byl zabaven státem. Díky tomu se ECM mohla opět začít věnovat sociální činnosti, kterou provozovala již od dob Johna Wesleye. Metodisté zakládali azylové domy, mateřská centra, pomáhali propuštěným vězňům, věnovali se mládeži atd. Po roce 1990 bylo třeba provést obnovu i v duchovním životě, což přineslo na jedné straně rozpad některých sborů, ale na straně druhé zase nové sbory vznikaly. Další kapitoly obsahují seznam příloh, přílohy, seznam literatury a poslední kapitolou bakalářské práce je Summary.

V bakalářské práci jsem došla k závěru, že komparací lze najít značné rozdíly v situaci, která panovala v ECM před rokem 1989 a po roce 1989. Dění v metodistické církvi bylo naprosto rozdílné (viz kapitola 5.4). Druhým závěrem je pozitivní přínos ECM pro naši společnost.

7 SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha č. 1 – Světová statistika počtu členů a pospolitosti ECM
- Příloha č. 2 – Přehled vývoje členství za roky 2007 – 2012
- Příloha č. 3 – Všeobecná pravidla
- Příloha č. 4 – John Wesley – zakladatel metodistické církve
- Příloha č. 5 – Kostel ECM na Lochotíně v Plzni
- Příloha č. 6 – Ing. Zdeněk Eberle, nynější farář ECM v Plzni Bolevci

8 PŘÍLOHY

PŘÍLOHA Č. 1		
Světová statistika počtu členů a pospolitosti ECM		
„AFRIKA	ČLENOVÉ	CELK.POSPOL.
<i>ALŽÍRSKO A TUNISKO</i>		
Methodist Church, USA	300	600
<i>ANGOLA</i>		
Methodist Church, USA	20 000	40 000
United Church of Canada	12 200	37 000
<i>KONGO</i>		
Free Methodist Church of North Amerika	9 000	35 000
Methodist Church, V. Británie	42 000	60 000
<i>TOGO</i>		
Methodist Church, V. Británie	18 000	33 000
<i>EGYPT</i>		
Free Methodist Church of North Amerika	5 300	15 000
<i>FERNANDO PÓO</i>		
Methodist Church, V. Británie	600	1 300
<i>GAMBIE</i>		
Methodist Church, V. Británie	1 200	1 617
<i>GHANA</i>		
Methodist Church, V. Británie	68 500	212 000
A. M. E. Zion Church	6 000	12 000
<i>POBŘEŽÍ SLONOVINY</i>		
Methodist Church, V. Británie	33 000	57 000
<i>KEŇA</i>		
Methodist Church, V. Británie	12 000	18 000
<i>LIBÉRIE</i>		
Methodist Church, USA	20 000	30 000
A. M. E. Church	1 500	1 500
A. M. E. Zion Church	2 500	2 500
<i>MOZAMBIK</i>		
Free Methodist Church of North Amerika	7 500	----
Methodist Church, USA	6 723	32 508
Methodist Church of South Africa	1 500	----
<i>NIGÉRIE</i>		
Methodist Church, V. Británie	84 000	150 000
A. M. E. Church	200	200
<i>ZIMBABWE</i>		
Methodist Church, V. Británie	39 500	58 000
Methodist Church, USA	16 000	25 000
Free Methodist Church of North Amerika	1 400	4 500

<i>SIERRA LEONE</i>		
Methodist Church, V. Británie	6 075	18 000
Wesleyan Methodist Church, USA	500	2 500
A. M. E. Church	200	500
American Wesleyan Mission	3 453	----
<i>JÍŽNÍ AFRIKA</i>		
Methodist Church of South Africa	650 000	2 250 000
Methodist Church, USA	1 500	----
A. M. E. Church	50 000	----
Free Methodist Church of North America	1 500	----
<i>ZAMBIE</i>	2 400	----
CELKEM AFRIKA	1 113 551	3 063 825
ASIE		
<i>BARMA</i>		
Methodist Church, V. Británie	6 000	10 000
Methodist Church, USA	2 000	3 500
<i>SRÍ LANKA</i>		
Methodist Church, V. Británie	15 000	24 500
<i>HONG KONG</i>		
Chinese Methodist Church	3 200	4 000
Free Methodist Church	650	1500
Methodist Church, V. Británie	120	200
Methodist Church, USA	1 600	4 000
<i>INDIE</i>		
Church of South India	345 000	1 100 000
Methodist Church, North India	4 000	9 000
Methodist Church, USA	385 000	800 000
Wesleyan Methodist Church, USA	300	500
Free Methodist Church of North America	1 600	3 500
<i>JAPONSKO</i>		
Church of Christ in Japan	175 000	300 000
Free Methodist Church of North America	4 000	10 000
<i>JÍŽNÍ KOREA</i>		
Korean Methodist Church	95 000	120 000
<i>SINGAPUR A MALAJSIE</i>		
Methodist Church, USA	20 000	25 000
<i>OKINAWA</i>		
United Church of Christ of Okinawa	1 500	5 000
<i>PÁKISTÁN</i>		
Methodist Church, USA	17 069	25 000
<i>FILIPÍNY</i>		
Evangelical M. Ch. of the Philippines	25 000	75 000
Free Methodist Church of North America	500	1 500
Methodist Church, USA	140 000	150 000
<i>SARAWAK</i>		

Methodist Church, USA	9 000	17 000
<i>SUMATRA</i>		
Methodist Church of Australasia	----	280 000
Methodist Church, USA	9 000	15 000
<i>TCHAJ-WAN</i>	3 053	5147
CELKEM ASIE	1 263 592	2 980 347
AUSTRÁLIE A OCEÁNIE		
<i>AUSTRÁLIE</i>		
Methodist Church of Australasia	482 000	1 000 000
Australia Aborigines	446	950
<i>FIDŽI</i>		
Methodist Church of Australasia	36 600	149 000
<i>HAVAJ</i>		
Methodist Church, USA	7 000	12 000
<i>MELANÉSIE (N. Guinea a Papua)</i>		
Nový Zéland	12 433	61 635
Papua	88 000	----
Highlands	7 221	19 226
Methodist Church of New Zealand	32 749	193 000
New Zealand Maoris	14 000	----
<i>SAMOA</i>		
Methodist Church of Australasia	6 900	12 495
<i>ŠALAMOUNOVY OSTROVY</i>		
Methodist Church of New Zealand	7 500	19 000
<i>TONGA</i>		
Methodist Church of Australasia	8 100	35 561
CELKEM AUSTRÁLIE A OCEÁNIE	702 949	1 538 106
EVROPA		
<i>RAKOUSKO</i>	700	2 000
<i>BELGIE</i>	1 336	2 600
<i>BULHARSKO</i>	632	2 500
<i>ČESKOSLOVENSKO</i>	2 087	20 000
<i>DÁNSKO</i>	4 000	6 000
<i>FINSKO</i>	1 500	3 000
<i>NĚMECKÁ DEMOKR. REPUBLIKA</i>	25 000	45 000
<i>NĚMECKÁ SPOLKOVÁ REPUBLIKA</i>	40 136	60 000
<i>FRANCIE</i>	380 000	750 000
<i>VELKÁ BRITÁNIE</i>	703 443	2 291 000
<i>MAĎARSKO</i>	2 000	2 500
<i>IRSKO</i>	30 000	80 000
<i>ITÁLIE</i>	4 000	9 000
<i>NORSKO</i>	7 926	18 489
<i>POLSKO</i>	5 800	25 000
<i>PORTUGALSKO</i>	700	2 500

<i>ŠVÉDSKO</i>	10 000	20 000
<i>ŠVÝCARSKO</i>	11 147	20 000
<i>JUGOSLÁVIE</i>	2 000	2 800
CELKEM EVROPA	1 232 412	3 290 389
LATINSKÁ AMERIKA		
<i>ARGENTINA</i>		
Methodist Church, USA	8 500	12 000
<i>BAHAMSKÉ OSTROVY</i>		
Methodist Church, V. Británie	3 000	7 000
<i>BOLÍVIE</i>		
Methodist Church, USA	3 480	----
<i>BRAZÍLIE</i>		
Methodist Church of Brazil	46 000	60 000
Free Methodist Church of North America	1 400	3 000
<i>GUAYANA</i>		
Methodist Church, V. Británie	5 400	20 000
A. M. E. Church	1 000	2 000
<i>CHILE</i>		
Methodist Church, USA	7 000	11 000
<i>KOLUMBIE</i>		
Wesleyan Methodist Church, USA	50	100
<i>KOSTARIKA</i>		
Methodist Church, V. Británie	400	700
Methodist Church, USA	900	1 500
<i>KUBA</i>		
Methodist Church, USA	9 009	15 000
<i>DOMINIKÁNSKÁ REPUBLIKA</i>		
A. M. E. Church	500	1 800
Free Methodist Church of North America	2 100	5 800
<i>GUATEMALA</i>		
Primitive Methodist Church, USA	2 000	17 000
<i>HAITI</i>		
Methodist Church, V. Británie	3 800	18 000
Wesleyan Methodist Church, USA	800	2 000
<i>HONDURAS</i>		
Methodist Church, V. Británie	3 000	20 000
<i>JAMAJKA</i>		
A. M. E. Church	600	1 000
Methodist Church, V. Británie	20 000	70 000
<i>ZÁVĚTRNÉ OSTROVY</i>		
Methodist Church, V. Británie	14 000	45 000
<i>ANTILY</i>		
Methodist Church, V. Británie	20 000	60 000
<i>PANAMA</i>		
Methodist Church, V. Británie	2 000	3 000
Methodist Church, USA	60	1 000

<i>PARAGUAY</i>		
Free Methodist Church of North America	50	300
<i>PERU</i>		
Methodist Church, USA	1 685	2 200
<i>PORTORIKO</i>		
Methodist Church, USA	13 000	20 000
<i>SURINAM</i>		
A. M. E. Church	200	1 500
<i>TRINIDAD</i>		
A. M. E. Church	500	1 000
Methodist Church, V. Británie	5 000	6 000
United Church of Canada	2 500	20 000
<i>URUGUAY</i>		
Methodist Church, USA	1 768	3 000
<i>PANENSKÉ OSTROVY</i>		
Methodist Church, V. Británie	1 100	2 000
CELKEM LATINSKÁ AMERIKA		
	181 342	419 600
SEVERNÍ AMERIKA		
<i>KANADA</i>		
United Church of Canada	1 064 038	2 600 000
<i>MEXIKO</i>		
Methodist Church of Mexico	33 000	50 000
Free Methodist Church of North America	550	2 500
<i>SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ</i>		
Afričan Methodist Episcopal Church	1 250 000	2 000 000
Afričan Methodist Episcopal Zion Church	780 000	1 500 000
Christian Methodist Episcopal Church	400 000	500 000
Free Methodist Church of North America	116 308	100 000
The Methodist Church	11 684 000	25 000 000
Primitive Methodist Church	12 000	20 000
Wesleyan Methodist Church	44 000	112 500
CELKEM SEVERNÍ AMERIKA		
	14 330 506	31 885 000
ÚHRNEM VE SVĚTĚ		
	18 824 532	
	43 181 267¹⁶²	

Příloha č. 1 – Světová statistika počtu členů a pospolitosti ECM

¹⁶² SEKOT, Aleš. *Světová metodistická rada*. Praha: Horizont, nakladatelství Socialistické akademie ČSSR, 1984. 1. vydání, 164 s. ISBN neuvedeno, s. 149-157.

PŘÍLOHA Č. 2

Přehled vývoje členství za roky 2007 až 2012

Sbor České oblasti		2007	2008	2009	2010	2011	2012
Brno	vyznávající	9	8	8	8	9	9
	pokřtění	1	2	2	2	1	1
Jihlava	vyznávající	83	85	87	92	95	96
	pokřtění			11	10	12	20
Znojmo	vyznávající			19	20	20	19
	pokřtění			?	5	6	6
Litoměřice	vyznávající	20	19	20	27	274	26
	pokřtění	5	0	0	6	7	5
Mikulov-pro celou Farnost	vyznávající	69	65	70	75	77	80
	pokřtění	2	2	0	0	0	
Plzeň 1 – Lochotín	vyznávající	57	63	77	81	90	92
	pokřtění	11	22	31	31	31	29
Horšovský Týn	vyznávající	3	3	3	4	7	12
	pokřtění	8	8	8	8	8	6
Plzeň 3 – Husova	vyznávající	146	140	145	163	163	165
	pokřtění	47	39	42	32	33	34
Praha 2	vyznávající	94	93	95	100	100	104
	pokřtění	41	41	42	46	46	46
Sedlčany	vyznávající		1	6	7	7	10
	pokřtění			2	2	2	0
Praha 9 – Horní Počernice	vyznávající	22	19	22	29	32	32
	pokřtění		4	4	15	15	15
Praha 10 – Strašnice	vyznávající	49	51	42	32	34	34
	pokřtění	14	14	15	13	15	15
Jablonné	vyznávající	9	8	10	12	11	11
	pokřtění	9	9	7	10	8	7
Protivín	vyznávající		49	51	31	31	31
	pokřtění		32	10	18	18	16
Bechyně	vyznávající			2	2		
	pokřtění			1	1		
Týn nad Vltavou	vyznávající				16	16	16
	pokřtění				15	15	15
Slaný	vyznávající	12	14	14	12	11	11
	pokřtění					1	2
Kladno	vyznávající	20	16	14	13	13	7
	pokřtění	6	5	3	4	5	5
Tachov	vyznávající	24	24	24	26	31	31
	pokřtění	4	4	4	10	10	10
Třeboň	vyznávající	27	27	32	37	37	31
	pokřtění	1	2	3	0	1	2
České Budějovice	vyznávající	8	8	8	7	8	7
	pokřtění	9	0	0	1		
Vimperk	vyznávající		3	4	4	5	5
	pokřtění				1		

163

Příloha č.2 – Přehled vývoje členství za roky 2007-2012

¹⁶³ PROTOKOL 76. VÝROČNÍ KONFERENCE, 81. výroční zasedání od počátku práce ECM v České republice a Slovenské republice konané ve dnech 31.5.-2.6.2013 v Praze. Předsedal biskup Dr. Patrick Philipp Streiff. Zapsal a uspořádal sekretariát konference.

PŘÍLOHA Č. 3

„VŠEOBECNÁ PRAVIDLA

- *Předně nebudou konati žádného zla, vystříhajíce se hříchů jakéhokoli druhu, zvláště těch, které nejobecněji bývají páčány, jako jsou:*

- *Braní jména Božího nadarmo.*

- *Znesvěcování dne Páně ať konáním všelijaké práce všední, ať kupováním nebo prodáváním.*

- *Opilství a pití nápojů lihových, vyjma případ nutnosti (v nemoci).*

- *Rvačky, hádky, rŕznice, soudění se bratra s bratrem, odpláčení zlým za zlé, posměchem za posměch; mnohomluvnost při kupování a prodávání.*

- *Kupování a prodávání nevycleného zboží (pašovaného, t. j. získaného obchodem podloudným).*

- *Pŕjčování a vypŕjčování si peněz na lichvu, t. j. na nezákonné úroky.*

- *Nelaskavé a neužitečné rozhovory, zvláště zlé mluvení o vrchnostech a kazatelích.*

- *Nakládání s jinými tak, jak bychom si nepřáli, aby jiní jednali s námi.*

- *Činění toho, o čem víme, že neslouží k slávě Boží, totiž:*

- *Odivání se zlatem a drahocenným rouchem.*

- *Pořádání a braní účasti na takových zábavách, které nemohou sloužiti k slávě a ke cti jména Pána Ježíše.*

- *Zpívání těch písni a čtení takových knih, které neslouží ani ke vzdělání ani k milování Boha.*

- *Choulostivost a nepotřebné soběhovění.*

- *Sobecké shromažďování pokladů na zemi.*

- *Vypŕjčování si bez pravděpodobnosti zaplacení nebo odběr zboží bez vyhlídek na pravděpodobné se vyrovnání.*

- *Za druhé: Očekává se ode všech těch, kdo touží po tom, aby setrvali v této společnosti, že pokračovati budou v osvědčování touhy své po spasení tím, že:*

- *Budou konati dobro podle své možnosti při každé příležitosti, činíce dobro všemožně a pokud možno všechněm lidem:*

- *Tělesně, podle možnosti, kterou Bůh udílí, poskytující pokrm hladovým, oděv nahým, navštívující i pomáhající nemocným a vězňům.*

- *Duchovně, vyučující, kárající a napomínající všechny ty, s nimiž máme jakékoli obecnství, zavrhuje bludné to učení, že „nemůžeme činiti dobra, leč by srdce naše ochotno a hotovo bylo tak činiti.“*

- *Prokazující dobrotivost zvláště těm, kdož jsou domácí víry, nebo touží jimi se státi, zaměstnávajíce je na předním místě, kupující jedni od druhých, pomáhající jeden druhému navzájem v obchodě, a to proto, poněvadž i svět miluje své a jen své pouze.*

- *Se vši možnou pilností a skromností, aby slovo Boží nebylo dáno v pohanění.*

- *Skrze trpělivost, konající běh uloženého sobě boje, zapírající sami sebe a berouce denně kříž svůj na sebe, a ochotni jsouce nésti pohanění Kristovo, jsouce v opovržení a za smetí považováni u světa; očekávajíce, že lidé budou mluvíti o nás všechno zlé lhouce, pro Pána.*

- *Za třetí: Očekává se ode všech, kdož touží setrvati v těchto společnostech, že pokračovati budou v osvědčování touhy své po spasení tím, že:*

- *Zúčastní se všech nařízeních Božích, jako jsou:*
- *Veřejné služby Boží.*
- *Biblická sdružení, kde se slovo Boží čte nebo vykládá.*
- *Večeře Páně.*
- *Rodinná i soukromá modlitba.*
- *Bádání v Písmech svatých.*
- *Půst a zdrženlivost.*

- *To jsou základní pravidla našich společností; vše, čemuž jsme vyučeni od Boha zachovávati i v jeho slově psaném, jež jest jediným a dostačitelným měřítkem i naší víry i praktického života.*

- *Vímeť pak, že toto všechno jeho Duch vpiše do srdcí skutečně probuzených. A byl-li by mezi námi někdo, kdo by jich nezachovával, a kdo bezděčně nebo dobrovolně kterékoliv z nich přestupoval, nechť jest to oznámeno těm, kdož bdí nad tou duší, jako těm, kteří počet mají vydati.*

- *My budeme jej varovati před bludnou jeho cestou, my budeme ho i snášeti do uloženého času; nebude-li však ani potom činiti pokání, pak nemá více místa mezi námi, my však jsme vysvobodili duše své.*

- *Živá víra našich předků a vzorný život křesťanský stal se světlem mnohým národům. Kristus pravil: „Vy jste světlo světa. Nemůžete město na hoře ležící skryto býti. Aniž rozsvěcují svíce a stavějí pod kbelec, ale na svícen; i svítí všechněm, kteříž jsou v domě. Tak svět' světlo vaše před lidmi, ať vidí skutky vaše dobré, a slaví Otce vašeho, kterýž jest v nebesích.“*

- *Tato slova se uskutečnila při našich otcích, kteří pro víru v Krista Ježíše opustili domovy i vlast a hledali útočiště v cizích zemích. Oni byli světlem a požehnáním též bratřím Wesleyům, kteří se stali mocnými hlasateli pokání, znovuzrození živé víry v Krista Ježíše a zakladateli Církve metodistické. Její metoda je biblická a časová. Ona dosud hlásá to staré evangelium, které hlásali naši Čeští Bratři a Církev apoštolská. Vedet' podnes ona lid k tomu, aby se lidé obrátili ke Kristu, aby žili v novotě života, našli odpuštění hříchů, měli svědectví Ducha Božího, a že jsou dětmi Božími. Bez znovuzrození a svědectví Ducha Božího nikdo spasen býti nemůže. „Kdo nemá Ducha Kristova, tent' není Jeho.“ Řím. 8, 9. „Nenarodí-li se kdo znovu, nemůže viděti království Božího.“ Jan 3, 3.*

- *Metodistická církev nevěří a odpírá učení římsko-katolickému o očistci a odpustcích, o vzývání ostatků svatých i nesvatých, o uctívání obrazů a soch, o modlení se k svatým a andělům atd. Takovéto učení jest prázdný výmysl lidský a není založeno na Písmě svatém, nýbrž odporuje Slovu Božímu.*

- *Metodistická církev nedomnívá se však o sobě, že by byla jedinou církví, která se snaží jíti ve šlépějích Kristových, nýbrž považuje se za větev církve Kristovy, a váží si všech církví, které hlásají čisté evangelium Kristovo, a snaží se pracovati s nimi v lásce a jednotě.*

- *Nyní chce odměniti se československému národu za to, co přijala od našich předků před dvěma sty lety. ¹⁶⁴*

¹⁶⁴ DOBEŠ, Josef. *Církev metodistická, jak vznikla a čemu učí*. Praha: Metodistická missie, odbor literární, 1923. 22 s. ISBN neuvedeno, s. 16-20.

PŘÍLOHA Č. 4

Příloha č. 4 – John Wesley – zakladatel metodistické církve, dostupné na WWW:
https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcSJJ_w-Wb0q_n9Fh_6kxqrWZ1ykgAJLPh6KA-Deg1vtezFJBel9Og

PŘÍLOHA Č. 5

Příloha č. 5 – Kostel ECM na Lochotíně v Plzni, dostupné na WWW:
<http://www.ecmhyn.estranky.cz/fotoalbum/plzen/kostel-plzen-lochotin/>

PŘÍLOHA Č. 6

Příloha č. 6 – Ing. Zdeněk Eberle, nynější farář ECM na Lochotíně v Plzni, jemu patří velký dík za pomoc při této práci. Dostupné na WWW:
http://www.krestandnes.cz/files/2007_09/comments_8189_a2942.jpg

9 SEZNAM LITERATURY

BIBLE, Písmo svaté Starého i Nového zákona, Ekumenický překlad, Praha: Biblická společnost, 2008. 15. vydání, Přeložily : Ekumenické komise pro Starý a Nový zákon, ISBN 978-80-85810-74-5.

DOBEŠ, Josef. *Církev metodistická, jak vznikla a čemu učí*. Praha: Metodistická missie, odbor literární, 1923. 22 s. ISBN nevedeno.

EBERLE, Zdeněk. Oprava vnějšího pláště kaple sboru Maranatha Evangelické církve metodistické v Plzni. *Plzeňsko*. 1993. roč. 20, č. 3.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Jubilejní almanach-schematism československého evangelictva v ČSR: 1903-1918-1928*. Praha: Kostnická Jednota, ústředí čsl. evangelíků, 1928. 292 s. ISBN nevedeno.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Osmdesát let milosti*. Praha: Evangelická církev metodistická, 2000. Sestavila: Mgr. A. Procházková, 79 s. ISBN 80-85013-44-4.

LANE, Tony. *Dějiny křesťanského myšlení*. Praha: Návrat domů, 1996. 1.vydání, 286 s. ISBN 80-85495-47-X.

PROCHÁZKOVÁ, Ivana; [zapsal] CHEJLAVOVÁ, Kateřina. V Bolevci bude zítra otevřen nový kostel. *Plzeňský deník*. 1999. roč. 8, č. 294, s. 15. (17.12.1999). ISSN 1210-5139.

PROTOKOL 76. VÝROČNÍ KONFERENCE, 81. výroční zasedání od počátku práce ECM v České republice a Slovenské republice konané ve dnech 31.5.-2.6.2013 v Praze. Předsedal biskup *Dr. Patrick Philipp Streiff*. Zapsal a uspořádal sekretariát konference.

SEKOT, Aleš. *Evangelická církev metodistická*. Praha: Horizont, nakladatelství Socialistické akademie ČSSR, 1981. 1. vydání, 93 s. ISBN nevedeno.

SEKOT, Aleš. *Světová metodistická rada*. Praha: Horizont, nakladatelství Socialistické akademie ČSSR, 1984. 1. vydání, 164 s. ISBN nevedeno.

SCHNEEBERGER, V. D. *Deník Johna Wesleye*. Praha: Ústřední církevní nakladatelství, 1971. 1.vydání, 171 s. ISBN nevedeno.

SCHNEEBERGER, V. D. *Kořeny sociální činnosti Johna Wesleyho*. Praha: ECM, 2003. ISBN 80-85013-57-6.

SCHNEEBERGER, V. D. *Přehledné dějiny metodismu*. Praha: Kalich-Ústřední církevní nakladatelství, 1983. 246 s. ISBN nevedeno.

VOJTÍŠEK, Zdeněk. *Encyklopedie náboženských směrů v České republice: Náboženství, církve, sekty, duchovní společenství*. Praha: Nakladatelství Portál, 2004. 1. vydání, 462 s. ISBN 80-7178-798-1.

ZAJÍC, Daniel. Evangelická církev metodistická, sbor Maranatha v Plzni. *Plzeňsko*. 1992. roč. 19, č.2.

INTERNETOVÉ ZDROJE

EVANGELICKÁ CÍRKEV METHODISTICKÁ, farnost Plzeň 1 – Lochotín, [online].[cit. 2014-04-02]. Dostupné na WWW :
<http://www.umc.cz/lochotin/index.php?p=3>

VÝROČNÍ ZPRÁVA ECM ZA ROK 2011 DIAKONIE EVANGELICKÉ CÍRKVE METHODISTICKÉ, [online].[cit. 2014-04-02]. Dostupné na WWW:
<http://diakonie.umc.cz/strediska/>

OSOBNÍ ZDROJ

EBERLE, Zdeněk. Současný farář ECM v Plzni – Bolevci.

10 SUMMARY

The aim of this Bachelor's thesis was to provide information on one of the many religions in the modern society, namely the Evangelical Methodist Church (EMC), including the changes occurring in this church after the year 1989. The overall information provided by this thesis should help the reader understand the conditions under which the EMC was established, who was responsible for its formation, what difficulties this church has been facing since then and, above all, what the Methodists are concerned with.

The first part of the thesis introduces the topic. The second chapter deals with the categorization of Methodism as one of the Christian branches – Protestantism, showing that Methodism emerged during the Industrial Revolution in the eighteenth century. The chapter explains the reasons for this formation, gives the profile of John Wesley, the founder of Methodism and describes how the Wesley brothers formed the organization by writing down a document known as the “General Rules” which have been presented to the newcomers to the congregation since then. The final part of the second chapter is concerned with the ways Methodism has spread throughout the world.

The following chapter describes the Methodist beliefs and their sources. After that, the work analyses the social activities of this church by reporting on the 1984 EMC world statistics. The follow-up chapter deals with the issue of Methodism in Czechoslovakia, including its social activities, the list of EMC congregations in the year 2000 and the evolution of membership between 2007 and 2012. The most interesting part of this chapter is probably the one describing and comparing the situation before and after the year 1989. This section is based on a series of personal interviews with Ing. Zdeněk Eberle, the current EMC minister in Plzeň – Bolevec. This part of the thesis is followed by the conclusion, a list of appendices, the appendices themselves and a bibliography.